Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

PCR

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXVII Nr. 7736 | Luni 17 iunie 1968 | 4 PAGINI – 30 BANI

RECONSIDERÎND ROLUL ECONOMISTULUI ÎN ÎNTREPRINDERE

Viața economică viguroasă a majorității întreprinderilor noastre industriale demonstrează, în sute și mii de cazuri, că nu pot exista sorți de izbîndă în lupta pentru atingerea „culmilor" eficienței, dacă nu se contopește organic, într-un singur tot omogen, efortul inginerului, în vederea introducerii progresului tehnic și tehnologic, cu cel al economistului, de creștere a rentabilității și beneficiului în toate verigile, de la întocmirea planurilor și pînă la comercializarea produselor obținute. Factori de conlucrare intensivă în ampla ecuație a activității întreprinderii, contribuția mereu sporită a inginerului și cea a economistului, împletită și coordonată reciproc, se impune astăzi ca necesitate obiectivă în soluționarea problemelor complexe pe care le ridică atingerea scopului amintit. În acest sens, nu greșim dacă afirmăm că aceste două categorii de specialiști se aseamănă cu polii unui mare magnet între care vehiculează, pe linii ordonate, fluxurile gîndirii tehnice și economice. Este un circuit stabil care se îmbogățește și se lărgește mereu, printr-o continuă contrapunere de argumente, care se hrănește din această contrapunere de argumente și al cărui mobil îl constituie identificarea soluției optime, tehnice și economice.

Comparația ne-a fost sugerată tocmai de o asemenea modalitate de lucru, instaurată într-o mare întreprindere arădeană. Din aceleași peregrinări reporterești, am sesizat însă că circuitul de care aminteam tinde, în alte întreprinderi, să fie întrerupt, să se deregleze și să fie sărăcit de conținut. Cauzele sînt multiple. Dar principala se pare a fi că gîndirea economică nu s-a angajat încă peste tot la replica temeinică și de înaltă ținută științifică în marile probleme ale activității întreprinderilor. Nu am aduce în discuție această chestiune dacă ea nu ar săpa la temelia bunei colaborări între ingineri și economiști, nu ar periclita întărirea climatului colaborării tehnico-economice.

Evident, a fost o etapă cînd s-a pus accentul pe promovarea, în posturile-cheie ale întreprinderilor, a unor ingineri. Trebuia refăcut, modernizat, amplificat patrimoniul tehnic al întreprinderilor. Cu timpul însă această rațională măsură s-a transformat în contrariul ei. Înlăturîndu-se fără discernămînt economiștii din funcția lor normală, organică, de a planifica, organiza, conduce, controla și dispune în chestiunile respective, au apărut întreprinderi bine dotate tehnic care lucrau cu pierderi planificate, cu rebuturi de zeci de procente în valoarea producției și alte asemenea anomalii. S-a ajuns chiar la... teoretizarea lor. Problemele tehnice deținînd supremația, cele de eficiență economică — financiară nici prin „ușa din dos" nu puteau răzbi. Exista cantitate, dar nu și calitate.

Dar în „tehnicizarea" funcțiilor economice s-a mers foarte departe. Am avut prilejul să constatăm, în numeroase întreprinderi, că, începînd cu serviciul de aprovizionare și terminînd cu cel de desfacere, mai puțin contabilitatea, toate celelalte compartimente de activitate sînt pur și simplu ticsite cu ingineri. Și aceasta în vreme ce conducerile întreprinderilor se plîng și solicită pe la toate forurile specialiști pentru sectoarele de concepție tehnică. Mai mult chiar, există unități economice cărora, criticate fiind pentru ineficiență și pierderi — planificate sau nu — li se amintește că dețin un mare număr de tehnicieni și ingineri. Ce fel de specialiști în tehnică însă? Ingineri stuficoli în industria metalurgică, ingineri metalurgiști în industria de autovehicule, ingineri hidroamelioratori și de îmbunătățiri funciare în unitățile siderurgice, chimiști de laborator în industria de prefabricate. Cu asemenea specialiști este greu să concepi și să dirijezi procesele tehnice și tehnologice din metalurgie sau industria de prefabricate. De aceea, în astfel de cazuri de „adaptare" a profesiei inginerești — fenomen de largă răspîndire — aceștia, de regulă, sînt încadrați în serviciile economice. Ca urmare, automat, ei devin „senatori de drept" pe posturi de șefi în compartimentele aprovizionare, planificare, organizarea muncii, calculația prețului de cost, desfacere, iar alții candidează pentru posturi de conducere a întreprinderii. În acest context, cu atît mai neconvingătoare apare teza, pînă nu demult vînturată, potrivit căreia studiile tehnice oferă posibilitatea îndeplinirii în mai bune condiții a sarcinilor economice care cer o pregătire multilaterală. Argumentarea nu arată — și în realitate nici nu se poate demonstra — de ce pregătirea economiștilor este mai puțin multilaterală în specialitatea, bunăoară, de planificare, și, în general în problemele economice și de conducere, decît cea a cadrelor cu pregătire superioară tehnică.

Fără teama de a greși, se poate afirma că oricît de bine ar fi pregătit inițial un inginer, după 8—10 ani — asta cu larghețe spus — cunoștințele lui vor fi complet uzate dacă nu activează în specialitatea sa. În același timp, cunoștințele economice căpătate de un inginer din practică, sau chiar la cursurile post-universitare, sînt cu totul insuficiente pentru a face din el un gînditor în economie, un lucrător independent, care să aibă capacitatea de a sesiza legăturile de cauzalitate și de interdependență dintre fenomenele și procesele economice, să poată intui prin dimensiunea prezentului, complexitatea perspectivei. Acești ingineri, care ar fi putut deveni buni tehnicieni în specialitatea lor, în puțini ani ajung mediocri practicieni, diletanți, care cu greu abia pot să se descurce în instrucțiuni și hotărîri. Este deci logic și normal ca ei să nu poată desfășura o muncă de concepție, de largă investigație și sinteză economică. Lipsa de cunoaștere

Ioan ERHAN

(Continuare în pag. a III-a)

DE ZIUA AVIAȚIEI

O demonstrație de cutezanță și virtuozitate

Final la mitingul aviatic de la Băneasa — zeci de parașutiști coboară din înaltul cerului Foto: M. Cioc

Ieri — în preziua datei de 17 iunie, cînd, cu 58 de ani în urmă, primul zbor în văzduhul țării noastre, cu un avion românesc, pilotat de un român, Aurel Vlaicu, consemna actul de naștere al aviației românești — poporul nostru a serbat, potrivit tradiției, Ziua aviației Republicii Socialiste România. Ziua aviației cinstește deopotrivă pe continuatorii de azi ai acestei glorioase tradiții, pe aviatorii militari, străjuitorii spațiului aerian al țării, navigatorii de pe avioanele de transport și utilitare, piloții sportivi, pe toți aceia care, în comandamente, pe aeroporturi, în ateliere, veghează la îndeplinirea misiunilor de zbor.

În această zi, bucureștenii au avut prilejul să asiste la o strălucită demonstrație de cutezanță și virtuozitate oferită de elita aripilor românești. Mitingul de aviație a fost organizat pe aeroportul Băneasa de Federația aeronautică română. Din primele ore ale dimineții, șiruri nesfîrșite de oameni, coloane de autoturisme și autobuze se îndreptau spre poarta aeriană a Capitalei, transformată ad-hoc într-o uriașă arenă sportivă.

În tribuna oficială, amenajată pe aeroport, iau loc tovarășii general-colonel Ion Ioniță, ministrul forțelor armate, Ion Baicu, ministrul transporturilor auto, navale și aeriene, Ion Iliescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, alți conducători de ministere, instituții centrale și organizații obștești, generali și ofițeri superiori.

Se află, de asemenea, atașați militari ai misiunilor diplomatice acreditați la București.

Ora 10. General-locotenent Alexe Vasile, comandantul apărării antiaeriene a teritoriului, președintele Federației aeronautice române, rostește cuvîntul de deschidere a mitingului.

În zare apare o primă formație de avioane, pe care flutură drapelele Republicii Socialiste România și Partidului Comunist Român. Apoi, în apropierea tribunelor aterizează lin trei elicoptere, din care coboară un grup voios de pionieri, cu brațele pline de flori, pe care le înmînează oaspeților aflați în tribuna oficială.

Începe evoluția aviatorilor sportivi. Primele cinci planoare execută cu eleganță o trecere deasupra aeroportului în formație „cocor", apoi un „carusel" într-o formație eșalonată. Liniștea zborului planoarelor este întreruptă brusc de zumzetul avioanelor cu motor. La bordul a două aparate, maeștrii emeriți ai sportului Ștefan Calotă și Constantin Manolache execută dificila probă de zbor în formația „oglindă". Decolează apoi trei avioane de construcție românească, IAR-813, aparate de școală și utilitare, concepție a inginerului Radu Manicatide, inventator și constructor a numeroase tipuri de avioane. Un alt număr de acrobație de mare atracție executat pe planor de pilot-inginer Nina Vătășan. După o pasionantă vînătoare de balonașe, sînt lansate simultan dintr-un avion nouă parașutiste. Temerarele sportive — dintre care am reținut numele maestrelor emerite ale sportului Angela Năstase, Elena Băcăoanu, Elisabeta Minculescu — demonstrează o pregătire desăvîrșită în executarea salturilor la punct fix și a altor probe ce se cer în cadrul campionatelor mondiale.

Pentru un moment, demonstrația sportivilor este întreruptă de evoluția aviației sanitare, care, de mai bine de două decenii, se

(Continuare în pag. a III-a)

MAGISTER ȘI DISCIPOL

acad. Aurel BELEȘ

Formula sacrosanctă „magister dixit" a barat calea multor tineri cu minți iscoditoare, pentru care singura autoritate recunoscută era cea a adevărului științific. Copleșitorul prestigiu de care s-a bucurat, de pildă, Aristotel în știința antică și medievală a menținut timp de aproape două milenii inviolabile formulările magistrului asupra forțelor mecanice. Abia geniul lui Newton a izbutit să impună o nouă concepție în acest domeniu, ridicată pe o treaptă superioară, în primii ani ai secolului nostru, de Lorentz și apoi de Einstein.

Încă de la începuturile ei, știința noastră a cunoscut figuri luminoase de dascăli care, ținînd seama de legile naturii, de faptul că în mod inevitabil va veni timpul să fie înlocuiți de cei mai tineri, își plecau cu răbdare urechea spre studenți, căutînd cu pasiune să discearnă dintre ei pe aceia care vor prelua ștafeta spre a o duce mai departe. Gh. Țițeica, Gh. Marinescu, I. Cantacuzino, V. Babeș și mulți alți iluștri înaintași au știut nu numai să transmită tinerelor generații adevărurile acumulate de știința vremii lor, dar au și întemeiat în țara noastră școli științifice de notorietate mondială, socotind, pe bună dreptate, că un pedagog și un om de știință și-a îndeplinit cu adevărat datoria doar atunci cînd a format discipoli și continuatori capabili să-și depășească profesorul. „Nu este bun elev acela care nu-și întrece maestrul" spunea încă Leonardo da Vinci.

Sînt gînduri care mă frămîntă la capătul unei activități de peste o jumătate de veac închinate învățămîntului nostru superior și doresc să ilustrez afirmațiile de mai sus cu exemple din experiența personală. Fosta Școală de poduri și șosele, în care mai întîi am studiat și apoi am predat, a cunoscut exemplul profesorului Ilie Radu, care a sprijinit și promovat numeroși discipoli talentați, fără a le înăbuși personalitatea, ci, dimpotrivă, încurajîndu-i și stimulîndu-i să se afirme independent. Dintre aceștia este suficient, cred, să evoc pe inginerul Gogu Constantinescu, care a dobîndit ulterior notorietate mondială, pentru a demonstra cît de fertilizantă este o asemenea atitudine a magistrului față de discipolii săi.

Merită, de asemenea, să fie amintit, în aceeași ordine de idei, profesorul Mihail Hanganu care, prin imboldul dat tinerelor generații atît în activitatea practică cît și pe plan teoretic, a format o întreagă pleiadă de valoroși ingineri. Dar și la această școală, care pînă în 1920 (cînd s-a înființat Institutul politehnic) a fost o adevărată pepinieră de cadre valoroase pentru industria și tehnica noastră, înaltele calități ale unor pedagogi eminenți au fost văduvite de rezultate, atunci cînd aceștia s-au lăsat conduși de slăbiciuni omenești, ca egoismul, invidia. Profesori strălu-

(Continuare în pag. a II-a)

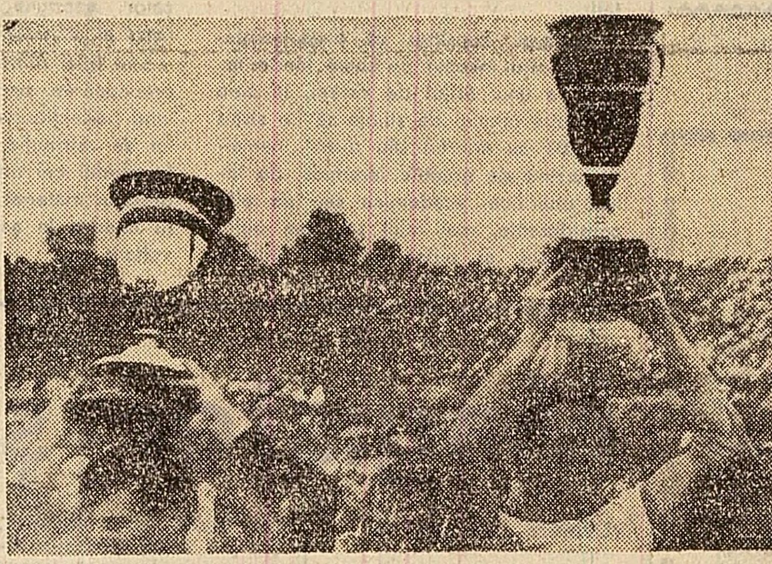

Dinamovistul Ion Nunweiller, purtat pe sus de suporteri

S P O R T

- ● FOTBAL – „CUPA ROMÂNIEI" DIN NOU ÎN VITRINA DINAMOVIȘTILOR BUCUREȘTENI
- ● LUPTE – Noii campioni europeni de „greco-romane"
- ● AUTOMOBILISM – La Poiana Brașov s-a încheiat al treilea „Raliu al României"
- ● Alte știri sportive din țară și de peste hotare (în pag. III-a)

VIETNAMUL DE SUD

140 de zile de ofensivă

CORESPONDENȚA DIN HANOI DE LA ADRIAN IONESCU

De 140 de zile se desfășoară ofensiva forțelor populare de eliberare din Vietnamul de sud, fără ca luptele să scadă din vigoare. Dimpotrivă, situația actuală indică o creștere generală a activității militare a F.N.E., acțiunile sale fiind tot mai numeroase și mai puternice.

Reamintim doar loviturile fulgerătoare date intervenționiștilor în luna mai și în prima jumătate a lunii acesteia, atacurile forțelor patriotice asupra a circa 150 de orașe, baze militare și centre de comandă inamice.

Cea mai elocventă dovadă a forței de ofensivă a patrioților sud-vietnamezi, în această etapă, o constituie atacurile cu rachete și obuze de mortiere asupra capitalei sud-vietnameze și asupra bazelor din regiunea Saigonului. Numai în dimineața zilei de sîmbătă, 15 iunie, 60 de rachete au lovit baza de la Bien Hoa, situată la nord de Saigon. Iar cu trei zile înainte, instalațiile aeroportului militar Than Son Nhut, aflat într-o suburbie a Saigonului și adăpostind cartierul general al trupelor intervenționiste, au fost ținta a numeroase rachete și obuze.

Situarea într-o postură defensivă a intervenționiștilor, dispersarea și izolarea tot mai accentuată a trupelor lor obligate să facă față unor atacuri de uzură repetate — iată o parte a rezultatelor pe plan militar, ale acestei desfășurări impresionante a puterii de luptă a Armatei de eliberare.

În ce privește distrugerea masivă a bazei materiale a agresiunii, ea s-a accentuat și mai mult acum, în preajma sezonului ploios. Potrivit datelor existente, în patru luni de ofensivă au fost scoase din lup-

(Continuare în pag. a IV-a)

O cale mai realistă și eficientă de afirmare a valorilor intelectuale

Acad. Nicolae PETRULIAN
rectorul Institutului de petrol, gaze și geologie

În orice sector de activitate social-economică ai lucra și în orice funcție te-ai afla, nu poți să nu întîmpini cu satisfacție măsuri care au drept scop înlăturarea unor anomalii și situații devenite anacronice, în flagrantă contradicție cu etica științifică, profesională și cetățenească, cu resorturile firești ale progresului societății noastre socialiste.

Cunoscînd principiile noului sistem de salarizare, care se perfectează în prezent în toate domeniile de activitate, inclusiv al învățămîntului, științei și culturii, avem certitudinea că el va oferi o cale mai realistă și eficientă de afirmare a valorilor și capacităților creatoare, corespunzător principiilor de retribuție socialistă. E de la sine înțeles că efortul intelectual pentru obținerea unui titlu științific, dincolo de satisfacțiile și recunoașterile morale, va conferi cadrelor cu calificare înaltă recompense materiale *prin încadrarea în funcții care presupun calificarea atestată prin titlul respectiv*, prin aprecierea *aportului sporit* pe care-l vor da la locul lor de muncă, în ierarhia socială. După cum, potrivit acelorași principii, un om cu o viață și o creație remarcabile, cu merite deosebite în dezvoltarea social-economică a țării, o dată ajuns la vîrsta pensionării, va fi recompensat și pe plan material printr-un sistem echitabil de pensionare.

În acest context, mi se pare cu totul firesc și necesar să se renunțe la cumulul de funcții remunerate și la remunerarea pe viață a unor titluri onorifice care, de multe ori, trebuie să spunem, nu-și găsesc echivalența în rezultate deosebite în activitatea economică, socială, culturală etc. Referindu-mă la învățămîntul superior,

(Continuare în pag. a II-a)

Retribuția omului de știință să fie corelată cu creația, nu cu titlul

Prof. Constantin ARAMĂ
membru corespondent al Academiei

Corelarea riguroasă a intereselor societății și ale fiecărui individ se află la baza noului sistem de salarizare aprobat recent de Consiliul de Miniștri, pe baza indicațiilor plenarei din octombrie a Comitetului Central al partidului. După cum s-a mai arătat în presă, aplicarea principiului socialist de retribuție impune examinarea atentă și corectarea unor anomalii persistînd în unele sectoare în modul de remunerare a salariaților.

În cele ce urmează, doresc să mă opresc la unele aspecte ale salarizării în activitatea de cercetare științifică. În acest domeniu, rețeaua noastră de cercetare este organizată după sistemul ierarhic, foarte răspîndit în întreaga lume, presupunînd existența în fiecare unitate a posturilor de director, directori adjuncți, șefi de secție, șefi de sectoare, șefi de laboratoare, șefi de ateliere sau de colective etc. Ideea aflată la baza acestui sistem este aceea că existența acestor funcțiuni științifice oferă numeroase posibilități de promovare a cadrelor de valoare, cu titluri, creînd stimulente materiale *prin salarizarea diferențiată a cercetătorilor și nu prin remunerarea automată, fixă, pe viață, a titlurilor.* Uneori, organismul științific devine excesiv de rigid, împiedicînd sau întîrziind mult promovarea unor cercetători tineri, apți de a aduce contribuții esențiale în soluționarea unor teme complexe și dificile, însă de mare eficacitate economică, ce le sînt încredințate. Mai mult, el face aproape imposibilă eliminarea unor malformații evidente, cum ar fi greutățile întîmpinate cînd este vorba de a cuprinde în planul de cercetare lucrări exprimînd noi nece-

(Continuare în pag. a II-a)

Creatori în știință sau „senatori de drept"?

Medic primar M. I. BOTEZ
doctor în științe medicale

Presa a pus în dezbatere aplicarea mai justă, mai echitabilă, a principiului socialist de repartiție în unele sectoare ale vieții noastre sociale. Eu cred că principiul de bază al repartiției trebuie să fie stabilirea unui raport direct între retribuție și calitatea muncii depuse și nu numai între aceasta și un anumit titlu științific. De ce fac o asemenea afirmație? Pentru că o analiză atentă a modului cum s-a acordat titlul de doctor, de exemplu, arată că există numeroase persoane care au obținut acest titlu numai pe baza vechii lucrări de doctorat, iar ulterior nu au mai dovedit aptitudini și talent de cercetare, nu au mai făcut eforturi pentru a realiza ceva în domeniul specialității lor. Totuși, în baza reglementărilor în vigoare, asemenea persoane se bucură nu numai de o retribuție suplimentară, ci mai cu seamă de faptul că această retribuție le este acordată pe viață.

Statul nostru asigură condiții materiale bune cercetătorilor și cadrelor din învățămînt. Dar, în aceste condiții, datorită faptului că Ministerul Învățămîntului, cît și Ministerul Sănătății s-au preocupat insuficient de calitatea muncii cadrelor în subordine, se întîlnesc nenumărate cazuri cînd, alături de oameni foarte bine pregătiți, care merită din plin retribuțiile corespunzătoare, și poate chiar mai bune, există ceea ce se pot numi „senatori de drept", adică persoane care au obținut un titlu remunerat și care dețin numeroase posturi de comandă în știință. Problema cea mai importantă, după părerea mea, nu este aceea de limitare a efortului pentru obținerea unui titlu științific, care prin el însuși trebuie să constituie o distincție onorifică, ci de a dovedi efectiv, printr-o muncă susținută, cu rezultate practice, controlabile științific, că obținerea titlului nu a constituit un scop în

(Continuare în pag. a II-a)

Telegramă

Excelenței Sale
Domnului ASGEIR ASGEIRSSON
președintele Republicii Islanda

REYKJAVIK

Cu ocazia zilei naționale a Republicii Islanda vă rog să primiți, Excelență, felicitările mele cordiale și cele mai bune urări de fericire personală și de bunăstare pentru poporul islandez.

NICOLAE CEAUȘESCU
președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

Telegrame

Excelenței Sale
NICOLAE CEAUȘESCU
președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România

BUCUREȘTI

Sînt adînc mișcat de amabilele dv. felicitări trimise cu ocazia realegerii mele în funcția de președinte al Consiliului Suprem de Stat al Sudanului.

Primiți, vă rog, Excelență, sincerele mele mulțumiri împreună cu cele mai călduroase salutări și urări de sănătate pentru dumneavoastră, de bunăstare, prosperitate și progres pentru poporul român prieten.

ISMAIL AL AZHARI
președintele Consiliului Suprem de Stat al Republicii Sudan

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer, a trimis o telegramă de felicitare lui Mohamed Ahmed Mahgoub cu ocazia realegerii sale în funcția de prim-ministru al Republicii Sudan.

În răspunsul său, primul ministru sudanez mulțumește pentru mesajul ce i-a fost adresat și se pronunță pentru promovarea bunelor relații existente între România și Sudan, pentru continuarea eforturilor comune de cooperare, prosperitate și pace.

Actualitatea culturală

Premiere cinematografice

Agenda cinematografică a acestei săptămîni își păstrează caracterul de divertisment estival. Astfel, ea include :

● **Prin Kurdistanul sălbatic** — coproducție vest-germano-spaniolă, în regia lui F. Gottlieb. Noul film de aventuri, realizat după romanele lui Karl May, își plasează de astă dată acțiunea în Orient, în zona luptelor populației kurde pentru libertate. Distribuția îl are în frunte pe Lex Barker, unul din protagoniștii serialului „Winnetou".

● Un alt film cu „suspense" : **„Vicontele plătește polița"**, coproducție franco-spaniolo-italiană. În regia lui Maurice Cloche, actorii Karwin Mathews, Sylvia Sorrente, Jean Janne, Fernando Rey etc. ne prezintă o suită de aventuri după rețeta verificată a peliculelor de acest gen.

● **Inimă nebună... nebună de legat** — un film muzical italian în regia lui Mario Amendola, avîndu-l ca protagonist și solist pe cunoscutul cîntăreț de muzică ușoară Little Tony.

Spectacole teatrale

Zilele acestea, pe scena TEATRULUI DIN BÎRLAD a fost prezentată cea de-a 8-a premieră a stagiunii, cu comedia lui N. V. Gogol „Căsătoria" în regia lui Vasile Mălinescu și scenografia lui Al. Olian. Distribuția cuprinde pe : Zaharia Volbea, Gina Ionel, Marina Banu, Dorina Mititelu, Călin Botez, Ștefan Cîțu, Ion Andrei, Const. Vurtejanu, Alexei Onica, Elefterie Mihalache, Alexandra Voicovici.

● TEATRUL DE ESTRADĂ DIN DEVA prezintă azi și mîine în Capitală, în sala Studio a teatrului Național, spectacolul „Vivat revista !" de Mihai Maximilian și Petre Bărbulescu, pe muzica lui Vasile Veselovski și Ștefan Răduț. Regia aparține lui Mihai Maximilian, direcția muzicală lui V. Veselovski, coregrafia Adrianei Dumitrescu, în colaborare cu T. Burducea și D. Hanea, iar scenografia lui A. Lebas și I. Bozeșan.

Expoziții

● **La galeriile de artă din Bd. Magheru din Capitală este deschisă expoziția de sculptură a lui Iosif Constantin. Artistul expune lucrări în lemn și ciment, precum și cîteva desene (cărbune și acuarele).**

● **În parcul Herăstrău s-au inaugurat două expoziții ale artiștilor amatori bucureșteni.**

● **Pavilionul C din același parc găzduiește expoziția de pictură, grafică, sculptură, metaloplastie și gravură a cercului de artă plastică al medicilor din București „I. Țuculescu".**

Tot aici poate fi vizitată și expoziția personală a pictorului Ioan Andrei, care cuprinde 58 de lucrări, peisaje, portrete, naturi statice.

● **În sălile muzeului din Miercurea Ciuc s-a deschis recent expoziția de pictură Iosif Bene. Sînt expuse peste 40 lucrări — picturi în ulei și acuarele — inspirate din viața cotidiană a muncitorilor și țăranilor, peisaje citadine, portrete etc. Aceasta este cea de-a 50-a expoziție de artă plastică organizată de muzeu în ultimii cinci ani. La manifestările de pînă acum au participat maeștri renumiți ai penelului ca Gy Szabo Bela, Doina Hordovan, Jenö Servatius și alții.**

Artistul emerit Gh. Leahu în spectacolul „Tache, Ianche și Cadîr", prezentat în turneu la București de Teatrul de stat din Timișoara

Foto : **M. Andreescu**

Ansamblul „Ciocîrlia" în turneu prin țară

Începînd din această săptămînă și pînă la 15 iulie a.c., ansamblul de cîntece și dansuri „Ciocîrlia" va întreprinde un turneu estival în Moldova oferind spectacole în majoritatea orașelor din estul țării. Ansamblul deplasează un colectiv numeros avînd printre interpreți artiști de seamă ai formației. Printre ei se numără dirijorii Viorel Doboș, maestru emerit al artei, Victor Predescu — artist emerit, Ghiță Nicolae, Gheorghe Zamfir, interpreții de muzică populară Angela Moldovan, Aurelia Fătu-Răduțu — artiste emerite, Irina Loghin, Maria Ciobanu, Maria Butaciu-Dragu, Mihaela Păsărin, Maria Păunescu, Benone Sinulescu, Ion Cristoreanu, Pop Simion, Dumitru Constantin, soliștii instrumentiști Stanciu Simion — nai, Milu Ion — taragot, Ilie Udilă — acordeon, Marin Chisăr — fluier. Programul cuprinde o bună parte din repertoriul care a dus faima acestei formații pe multe meridiane ale lumii.

În sălile de concert

● Ieri seară, în sala Dalles din Capitală a avut loc un interesant concert susținut de Ansamblul de cameră „Lira" al Casei de cultură a sectorului 1, grup experimental al Institutului de Istorie a artei al Academiei. Ansamblul compus din 11 tineri cîntăreți și un mic grup instrumental a interpretat lucrări preclasice precum și o serie de prime audiții românești.

● Mîine și poimîine, în sala Ateneului Român vor avea loc concertele cunoscutului ansamblu american *„The New York Chamber Soloists"*. Programele celor două zile vor include lucrări preclasice, clasice și contemporane dintre care unele, semnate de muzicienii americani Mell Powell, Hugh Aitken și Elliott Schwartz, au fost scrise special pentru formație.

● În ultima perioadă, *Teatrul muzical* din Brașov a luat interesanta inițiativă de a susține o serie de concerte de muzică ușoară la casele de cultură din județ. După vizitele făcute la Hărman și Covasna, astă-seară este rîndul Predealului să găzduiască pe artiștii brașoveni.

● Marți 18 iunie, *studioul experimental al Operei Române* din Capitală va oferi melomanilor bucureșteni un recital de canto susținut de tineri interpreți, membri ai corului Operei, elevi ai clasei conduse de profesorul Mihai Arnăutu. Vor fi interpretate lieduri, romanțe, canțonete, arii și duete din opere.

● Sîmbătă 22 iunie, *Filarmonica de stat Arad* va susține un concert simfonic sub conducerea dirijorului Jan Hugo Huss, avînd ca soliști pe soprana Edith Simon, pianista Krimhilda Cristescu și cornistul Paul Staicu. Programul cuprinde lucrări de Z. Aladar, Mozart, R. Strauss.

O CALE MAI REALISTĂ ȘI EFICIENTĂ DE AFIRMARE A VALORILOR INTELECTUALE

(Urmare din pag. I)

am mai arătat și cu alte prilejuri că dincolo de perioada cînd cumulul a fost un fel de *rău necesar*, din lipsa cadrelor cu experiență și cu înaltă calificare, astăzi a devenit inadmisibil și nedorit, prin însăși menirea și definiția pe care o acordăm cadrului didactic universitar. Acesta este chemat să se dăruiască procesului instructiv-educativ, să se afle permanent în mijlocul studenților, căci numai cunoașterea directă și complexă a tinerilor săi învățăcei îi va permite să-i îndrume și să-i ajute la timpul oportun și cu mijloacele cele mai adecvate. A realiza această activitate printre picături, între alte îndatoriri, obosit sau preocupat de o mie de alte probleme, fără o atentă și permanentă axare în cadrul nou și modern al domeniului respectiv de activitate, înseamnă lecții de mîntuială, contribuție pedagogică redusă și, de ce nu, rezultate instructiv-educative sub nivelul așteptat și dorit.

Nu-i mai puțin adevărat însă că pentru un cadru didactic universitar va trebui să existe permanent un *cumul de preocupări* cu sfera de cercetare științifică. Mă gîndesc că ar trebui revăzut și îmbunătățit actualul sistem de contracte de colaborare științifică între învățămînt și producție, între știință și producție, care să permită o recunoaștere materială a eforturilor oamenilor de știință, ale instituțiilor respective.

RETRIBUȚIA OMULUI DE ȘTIINȚĂ SĂ FIE CORELATĂ CU CREAȚIA, NU CU TITLUL

(Urmare din pag. I)

sități, de mare urgență, dar ivite după definitivarea planului.

Dar în cercetare, mai mult decît în multe alte activități, se simte nevoia unei flexibilități maxime în organizare, astfel încît aceasta să se muleze după lucrările în curs (și nu invers) și să cuprindă atît baza materială, cît și specialiștii necesari investigațiilor.

S-ar putea ca pentru anumite activități științifice bine circumscrise, conducător al colectivului de cercetare să devină, respectiv, unul dintre egali, pe durata lucrării sau programului cu care are contingențele intelectuale cele mai strînse. La stabilirea unui nou program, conducător de colectiv de cercetare să devină un alt membru al colectivului, care îndeplinește eventual într-un grad mai înalt aceste cerințe. Este de la sine înțeles că un astfel de conducător poate fi mai bine retribuit, chiar fără a-i găsi un post în schema de organizare a unității.

Personal, consider că experimentarea, pentru început pe scară foarte redusă, a unui astfel de sistem, în care retribuția omului de știință să fie strîns corelată cu aportul său direct, nemaidepinzînd de gradele ierarhice, de titluri onorifice, academice sau de alte considerente, mai mult sau mai puțin principiale, ar putea prezenta interes pentru activitatea noastră de cercetare. Într-un astfel de colectiv, un tînăr cercetător de valoare poate primi o remunerație superioară chiar dacă nu este consacrat prin titluri, în funcție de contribuția efectivă pe care o aduce la soluționarea problemei investigate.

De altfel, un asemenea sistem exclude de la sine cumularea mai multor posturi în cercetare. Tinerele cadre ar fi astfel promovate în *munci* de răspundere, fără a ocupa neapărat și *posturi înalte*. Nu pledez, firește, pentru îndepărtarea specialiștilor cu cunoștințe acumulate de-a lungul anilor, ci pentru asocierea experienței lor la activitatea productivă pe alte căi, prin munci de consilieri sau consultanți științifici etc., pe lîngă unitățile care doresc să fructifice această experiență. Nu este vorba deci de a renunța la valorificarea experienței personalităților științifice marcante, ci doar de renunțarea la cumulul de posturi. Bineînțeles, această contribuție va fi remunerată corespunzător aportului efectiv adus bunului mers al activității respective.

Sînt doar cîteva aspecte sugerate de preocupările partidului și statului privind perfecționarea generală a sistemului de retribuție, pentru a corespunde în gradul cel mai înalt cerințelor progresului material și spiritual al societății noastre în actuala ei fază de dezvoltare.

CREATORI ÎN ȘTIINȚĂ SAU „SENATORI DE DREPT" ?

(Urmare din pag. I)

sine, ci o etapă în autoperfecționare. În asemenea cazuri, retribuția trebuie să exprime aprecierea obiectivă a eficienței muncii. Din acest punct de vedere, și cumulul de titluri științifice, care duce la cumul de retribuții, apare, pe plan etic și social, ca o anomalie. Sînt convins că noul sistem de salarizare va putea asigura largi posibilități pentru încadrarea și remunerarea corespunzătoare a cadrelor de înaltă calificare, ca și înlăturarea cumulurilor excesive, ce blochează la ora actuală o serie de posturi, în care cadre tinere, bine pregătite, ar putea duce o muncă susținută.

Aprecierea obiectivă a calității activității științifice este necesară atît în cercetarea medicală, în învățămînt, cît și în rețeaua sanitară. Retribuția în raport cu munca presupune o justificare permanentă a calității muncii depuse. Funcțiile ierarhice și de conducere trebuie apreciate exclusiv în funcție de cantitatea și calitatea muncii — fie ea de cercetare, fie de îngrijire a bolnavilor. Criteriile obiective pentru aprecierea valabilității cercetării științifice sînt, pe plan intern, aplicarea lor directă la patul bolnavului, iar pe plan mai general, modul cum aceste cercetări sînt preluate în literatura științifică de specialitate. În țara noastră există cercetări de mare valoare, care s-au afirmat pe plan mondial. Dacă am întreba însă Ministerul Învățămîntului sau Academia dacă există o situație precisă a lucrărilor în care aceste cercetări românești sînt citate, sînt convins că nu am putea obține o situație exactă, ci cel mult unele date privind activitatea cîtorva „vîrfuri" consacrate. Poate ar fi bine să existe o asemenea evidență clară, la nivelul Consiliului Național al Cercetării Științifice, și nu numai pentru medicină, dar pentru toate specialitățile, spre a se ști exact cine din țara noastră a adus aceste contribuții.

Practic, e necesară traducerea în viață a directivelor de partid privind repartiția pe baza calității și cantității muncii, nețințandu-se seama decît de criterii absolut științifice. Este de menționat faptul că în anumite țări, cadrele didactice sau științifice sînt verificate periodic. Aș cita, în acest sens, cazul unuia dintre cei mai mari neuro-fiziologi americani, prof. Fulton, care atunci cînd, din anumite motive, nu a mai avut, timp de 2 ani de zile, o activitate științifică susținută, a fost trecut ca profesor consultant al universității. Sigur, nici nu poate fi vorba de nerecunoașterea meritelor pe care unii sau alții le cîștigă în știință și cercetare. Aceste merite rămîn ca atare de-a lungul întregii vieți, societatea le apreciază și poate găsi multiple mijloace de a le recompensa. Dar această recunoaștere nu presupune nicidecum încălcarea principiilor socialiste de retribuție ci, dimpotrivă, luarea de măsuri care să afirme principiile de echitate socială și morală ale societății noastre.

CALEIDOSCOP

UN CASTEL FĂRĂ STĂPÎN

În chiar centrul orașului Carei, județul Satu Mare, își înalță turnurile un splendid castel, în care regăsim multe din liniile decorativ-picturale ale arhitecturii și artei feudale. Sala de recepție, bolta ei, șemineurile cu fier forjat de o mare frumusețe, scările care urcă spre balcoane pot justifica prin valoarea lor artistică un interes în direcția conservării monumentului amintit. Dar aspectul jalnic al fațadei castelului atestă că acest interes este inexistent. Acoperișul este de multă vreme spart, din cauza ploilor, igrasia a decojit o parte din tencuielile de la fațadă, iar astăzi ele apar turistului ca niște întinse pecingini. Castelul nu are stăpîn probabil pentru că în interiorul său sînt adăpostiți prea mulți „stăpîni" (aici este sediul organelor locale culturale și sportive, există chiar o firmă care indică prezența unui cabinet medical), astfel că fiecare pasează răspunderea pentru întreținerea clădirii pe seama celuilalt. În ce privește muzeul din oraș, „găzduit" tot sub acest acoperiș, activitatea i se recomandă singură printr-o vitrină prăfuită în care sînt expuse de-a valma cîteva piese arheologice aparținînd culturii materiale dacice. Credem că este cazul ca monumentala clădire să-și găsească o destinație mai utilă, de adevărat muzeu, și nicidecum de „hotel tranzit" pentru diverse instituții.

Sever UTAN
corespondentul „Scînteii"

CASA MUREȘENILOR

Într-o veche clădire situată în piața „23 August" din Brașov s-a deschis recent Casa Mureșenilor, o nouă secție a muzeului județean. Organizată în casa în care au locuit timp de 110 ani Mureșenii — una din cele mai ilustre familii de cărturari români din Ardeal și unde și-a avut redacția „Gazeta de Transilvania" — ea constituie în același timp un mic muzeu de istorie a presei. În trei din cele patru încăperi este expus un bogat material documentar legat de activitatea „Gazetei de Transilvania", una din publicațiile cu cea mai îndelungată apariție de la noi. Ziare, tipărituri în original sau fotocopii, scrisori, acte oficiale reliefează lupta pe care ea a dus-o împreună cu suplimentul său cultural „Foaie pentru minte, inimă și literatură" pentru eliberarea socială și națională a românilor din Transilvania, participarea sa la toate marile evenimente istorice și sociale care au avut loc de o parte și de alta a Carpaților. Numeroase dovezi atestă faptul că prin articolele publicate din toate provinciile locuite de români, ca și prin legăturile pe care le-a avut redacția cu mulți dintre cărturarii de peste Carpați, „Gazeta de Transilvania" a contribuit la întărirea unității naționale a poporului român. Numeroase exponate ilustrează contribuția adusă de Iacob și Aurel Mureșanu (tatăl și fiul) la scoaterea și conducerea „Gazetei de Transilvania", în fruntea căreia s-au aflat 59 de ani.

În cea de-a patra încăpere a muzeului sînt expuse obiecte aparținînd compozitorilor Iacob și Iuliu Mureșanu, alți doi reprezentanți de seamă ai familiei Mureșenilor. Remarcăm pianul compozitorului Iacob Mureșanu, partituri ale lucrărilor sale, ca și primul număr din „Muza română", prima publicație muzicală din Transilvania, scoasă de compozitor.

Nicolae MOCANU
corespondentul „Scînteii"

PARALELISME CULTURALE

În comuna Cetățeni, jud. Argeș, există un club al sindicatului filaturii „Musceleanca" și un cămin cultural comunal. Ambele instituții culturale au aproape aceleași formații artistice, aceleași activități educative de masă, aceiași spectatori și cursanți dar activează „independent". S-ar crede la prima vedere că această situație ar duce la o abundență de manifestări artistice și culturale, dar nu-i deloc așa. Că unele manifestări coincid sau se repetă este un adevăr de netăgăduit. În plus de multe ori formațiile căminului cultural sînt descompletate prin includerea membrilor lor în cadrul echipelor artistice ale filaturii. Fiecare din cele două instituții raportează periodic o „intensă" activitate proprie, nu acceptă în ruptul capului unificarea forțelor artistice locale, iar cei care au de pierdut sînt spectatorii. Nu s-ar putea oare tempera falsele ambiții ale „combatanților"?

Carol DOBRESCU,
Ion DOBRESCU
Cîmpulung

DEZINTERES CU PUBLICITATE

„Hainele" orașului nu pot lăsa pe nimeni indiferent. Cu atît mai mult cu cît este vorba de unul din mijloacele cele mai directe de educare a gustului public. Și totuși gospodarii municipiilor nu răspund întotdeauna „prezent" la apelul spiritului civilizat. Iată un exemplu : De ani de zile, bucureștenii s-au obișnuit să urmărească vitrinele amplasate la intersecția bulevardelor Gh. Gheorghiu-Dej și Schitu Măgureanu, care anunță ultimele noutăți cinematografice. Cum s-ar spune „vadul" s-a creat. Dar cum este el onorat în prezent ? Vitrinele sînt decolorate, cojite, prăfuite, geamurile murdare arată trecătorilor urmele ultimelor ploi. De altfel întregul ansamblu are un aspect dezolant. Din cele cinci mari vitrine, cuprinzînd anunțuri cinematografice (mai noi și... mai vechi), una nu mai are geam deloc, iar alta a fost pur și simplu dată jos și rezemată de trotuar. Iar aceasta în plin centrul Bucureștiului. Nu degeaba se spune că în forma actuală ele nu mai fac publicitate noutăților cinematografice, ci... dezinteresului edililor.

PENTRU BIBLIOTECI — EDIȚII CARTONATE

Salutăm cu toată căldura o recentă inițiativă a Direcției Bibliotecilor și Centralei editurilor și difuzării cărții din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă. Începînd din acest an, o serie de lucrări dintre cele mai solicitate de cititori vor intra în bibliotecile publice numai în ediții cartonate. Printre volumele vizate figurează lucrări ale clasicilor literaturii române și universale, lucrări din colecțiile „Biblioteca pentru toți", Meridiane, Biblioteca școlarului, Lyceum. Paralel cu aceasta, pentru a se veni în sprijinul bibliotecarilor, cărțile vor conține și unele instrumente utile de lucru (fișa cărții, fișe de catalog etc.). Sperăm că măsura, care are încă un caracter experimental, va fi cît mai curînd permanentizată.

AȘTEPTĂM RĂSPUNSURILE

Scrisorile primite din toată țara pentru rubrica noastră demonstrează faptul că numeroase aspecte din viața culturală își așteaptă o rezolvare favorabilă. Notele critice publicate în ziar și-au propus să le aducă la cunoștință organelor județene. Cu toate acestea, deși au trecut săptămîni de zile de la publicarea diverselor însemnări critice, foarte puține foruri ne-au comunicat măsurile luate. Cele mai multe, printre care se numără *Comitetele pentru cultură și artă ale județelor Mehedinți, Satu Mare, Ploiești, Galați, Comitetele pentru cultură și artă ale municipiilor București și Piatra Neamț* au preferat să tacă, ignorînd obligațiile ce le reveneau prin lege. Și mai grav este faptul că în ciuda tuturor sesizărilor, unele aspecte critice semnalate se mențin „pe poziție". De pildă, in ziarul nostru din 1 aprilie a.c. sub titlul „Prost gust cu reclamă" sesizam faptul că peste drum de elegantul hotel Nord s-a înghesuit o tarabă cu „Tir popular", mostră elocventă a celui mai scăzut prost gust. Nici astăzi, după 2 luni, situația nu s-a schimbat. Oare întreprinderea de agrement a municipiului București crede că a fost vorba de o păcăleală de 1 aprilie?

Magister și discipol

(Urmare din pag. I)

citi, din cauza parcimoniei cu care și-au încurajat studenții, au lăsat în urma lor la catedrele respective un adevărat vid, timp de mai mulți ani resimțindu-se lipsa unor tineri discipoli de nivelul magistrului.

Personal, am avut numeroase satisfacții urmărind ascensiunea pe treptele ierarhice ale învățămîntului superior, ale Academiei și industriei naționale a multora dintre foștii mei studenți. Nu pot trece însă sub tăcere cazurile unor tinere elemente de valoare, a căror capacitate creatoare, pentru mine binecunoscută, este, din păcate, incomplet valorificată, ceea ce consider că aduce o știrbire potențialului științei și învățămîntului nostru. Mă refer la considerente obscure, sau poate la interese personale rău înțelese, care au prevalat asupra criteriilor riguros obiective de selecționare și promovare a cadrelor, ducînd, de pildă, la îndepărtarea din învățămîntul superior, de peste un deceniu, a unui tînăr om de știință de valoare recunoscută.

Element care s-a distins încă din școală prin aptitudini deosebite pentru matematică și folosirea celor mai noi date ale acesteia în aplicațiile practice, inginerul Mircea Soare a activat ca asistent al meu la fostul Institut de Căi Ferate, unde începuse să se ilustreze prin lucrările sale meritorii. După ce am părăsit institutul, unele cadre didactice, considerînd probabil că realizările științifice ale tînărului asistent le-ar putea umbri, eventual, „aureola" personală, i-au creat o serie de dificultăți care au dus — în 1957 — nu numai la îndepărtarea sa din învățămîntul superior, dar și la blocarea dizertației sale de doctorat (inginerul M. Soare a obținut titlul de doctor în științe tehnice abia în 1963). Aceasta, deși lucrarea de aspirantură — „Aplicarea ecuațiilor cu diferențe finite la calculul plăcilor curbe subțiri" (Editura Academiei, 1959) — prezenta un mare interes, fiind elogios apreciată atît în țară, autorului decernîndu-i-se premiul „Traian Vuia" al Academiei în anul 1962, cît și peste hotare, unde este tradusă în limbile franceză și engleză.

Țin să adaug că tînărul cercetător și-a continuat preocupările, dînd dovadă de multă tărie sufletească, în ciuda piedicilor întîmpinate. El a publicat pînă în prezent 90 de lucrări științifice (dintre care 65 după îndepărtarea sa din învățămîntul superior), multe calificate drept contribuții valoroase la patrimoniul științei românești și universale. Cît despre dorința sa fierbinte de a-și împărtăși cunoștințele tinerelor generații, este semnificativ, desigur, că, nevoit să părăsească învățămîntul superior, pe lîngă activitatea științifică desfășurată ca șef de laborator la Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor (I.N.C.E.R.C.), dr. ing. Mircea Soare continuă și munca sa de pedagog, dar într-o școală tehnică medie, chiar dacă nu i s-a repartizat decît... o treime dintr-o normă didactică. Toate acestea nu dovedesc oare cu prisosință că un astfel de element ar face cinste învățămîntului nostru superior ?

Trăim o perioadă de avînt fără precedent în dezvoltarea economiei, științei, culturii românești. Pentru a deveni un important factor de producție, știința noastră aprofundează ramurile tradiționale, pătrunde în altele noi, urmărind să satisfacă cît mai deplin imperativul valorificării superioare a resurselor economiei naționale. Ansamblul de măsuri adoptate în ultimul timp de partid și de stat privind perfecționarea activității științifice și a învățămîntului nostru superior tind spre deplina realizare a înaltului potențial creator pe care-l reprezintă tînăra generație a oamenilor noștri de știință. Fiecărui specialist i se deschid astfel vaste perspective de a fertiliza cu forțele sale creatoare sectorul ce i-a fost încredințat. Este clar că trebuie curmate din practica fiecărui domeniu al vieții noastre — cu atît mai mult în știință — orice posibilități de irosire, fie chiar numai parțială, a talentelor și capacităților umane. Crește nespus, în astfel de condiții, răspunderea morală a profesorilor pentru soarta tinerei generații a cărei pregătire le-a fost încredințată. Amănuntele referitoare la cazul particular amintit mai sus mi se par de aceea semnificative în cel mai înalt grad, demonstrînd la ce anomalii extrem de dăunătoare se poate ajunge atunci cînd se atrofiază chemarea înaltă a magistrului de a căuta și găsi continuatori din rîndul discipolilor săi.

În ritmul vertiginos al desfășurării vieții contemporane, omului de știință îi revine o dublă misiune : să contribuie prin toate capacitățile creatoare la progresul cunoașterii umane și să nu uite nici o clipă îndatoririle sale privind pregătirea din timp a schimbului de mîine, căci, în fond, a forma și încuraja pe discipolii săi reprezintă pentru magistru garanția continuității în munca de investigație căreia și-a dedicat viața.

t v

17,30 — Pentru noi, femeile! 18,00 — Actualitatea industrială. 18,30 — Curs de limba franceză — lecția a 21-a. 19,00 — Dimineața maturității. Rețete pentru dragoste ? 19,30 — Telejurnalul de seară. 19,50 — Buletinul meteorologic — Publicitate. 20,00 — Muzică populară românească. 20,20 — Ce-ați dori să revedeți ? ● Demiurgii ● Amalia Rodriguez. 20,45 — Tele-universitatea. Istoria civilizațiilor : cele mai vechi urme de cultură pe teritoriul țării noastre. Prezintă : I. Petrescu-Dîmbovița. 21,20 — Filmul artistic : „Honoré din Marsilia" — comedie a studiourilor franceze. 22,50 — Telejurnalul de noapte. 23,00 — Închiderea emisiunii.

cinema

- **Căderea imperiului roman** — film pentru ecran panoramic : PATRIA — 12,45; 16,30; 20.
- **Domnișoarele din Rochefort** : REPUBLICA — 11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15, GRĂDINA DOINA — 20,30.
- **Un dolar găurit** : LUCEAFĂRUL — 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 20,45, BUCUREȘTI — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15, GLORIA — 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MELODIA — 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15.
- **Inimă nebună... nebună de legat** : CAPITOL — 12,30; 15; 17,30; 20; la grădină — 20,30, STADIONUL DINAMO — 20,30, GRIVIȚA — 11; 13,15; 15,30; 17,45; 19,45. FLAMURA — 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Hiroșima, dragostea mea** : CENTRAL — 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21.
- **Jurnalul Annei Frank** : CINEMATECA — 10; 12,30; 16,30.
- **Nebunul din laboratorul nr. 4** : FESTIVAL — 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21; la grădină — 20,30, ARENELE LIBERTĂȚII — 20,30, FEROVIAR — 12; 14,15; 16,30; 19; 21,15, EXCELSIOR — 11; 13,15; 15,30; 18; 20,15, MODERN — 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21,15.
- **Obsesia** : VICTORIA — 11; 13,30; 16; 18,30; 21, ARTA — 11,30; 13,45; 16; 18,15; la grădină — 20,30, COTROCENI — 15,30; 18; 20,30.
- **Sfîrșitul agentului W 4 C** : LUMINA — 8,45—16,30 în continuare; 18,45; 20,45.
- **Program pentru copii** : DOINA — 9; 10.
- **Ea va rîde** : DOINA — 11,30; 13,45; 14; 18,15; 20,30, FLACĂRA — 15,30; 18; 20,30.
- **O sută unu Dalmațieni** : TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
- **Căutați idolul** : UNION — 14; 16; 20, PROGRESUL — 11; 15,30, GRĂDINA PROGRESUL PARC — 20,30.
- **Zilele filmului de animație** : UNION — 18.
- **El Dorado** : GIULEȘTI — 12,30; 18; 20,30.
- **Eddie Chapman, agent secret** : ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15; 17,45; 20.
- **Sînt și eu numai o femeie** : DACIA — 8,45—16,45 în continuare; 18,45; 21.
- **Bomba de la ora 10,10** : BUZEȘTI — 15,30; 18; la grădină — 20,30.
- **Răzbunarea haiducilor** : CRÎNGAȘI — 15,30; 18; 20,30, UNIREA — 15,30; 18; la grădină — 20,30, DRUMUL SĂRII — 15; 17,30; 20.
- **Freddy, lovește tu întîi !** : BUCEGI — 11,15; 13,30; 16,15; 18,30; 21; la grădină — 20,30, TOMIS — 9—15,45 în continuare; 18,15; la grădină — 20,30, RAHOVA — 15,30; 18; la grădină — 20,30.
- **Singur pe lume** : VITAN — 15,30; 18; 20,45; la grădină — 20,30.
- **Pasărea timpurie** : MIORIȚA — 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,30.
- **Notre Dame de Paris** : POPULAR — 15,30; 18; 20,30.
- **Ce noapte, băieți !** : AURORA — 11; 13,30; 16; 18,30; 20,45; la grădină — 20,30.
- **Capcana** : MUNCA — 16; 18; 20.
- **Zoltan Karpathy** : MOȘILOR — 15,30; 18; la grădină — 20,30.
- **Praștia de aur** : COSMOS — 15,30; 18; 20,30.
- **O lume nebună, nebună, nebună** : VIITORUL — 16; 19,30.
- **A trecut o femeie** : GRĂDINA EXPOZIȚIA — 20,30.
- **Domnul Topaze** : GRĂDINA PARCUL HERĂSTRĂU — 20,30.
- **Oscar** : VOLGA — 11,30; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Caut o nevastă** : FLOREASCA — 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30.
- **Balul de sîmbătă seara** : PROGRESUL — 18; 20,30.
- **Pentru un pumn de dolari și Pentru cîțiva dolari în plus** : LIRA — 15,30; 19,30.
- **O fată fericită** : FERENTARI — 15,30; 18.
- **K. O.** : FERENTARI — 20,30.
- **Domnul** : PACEA — 15,45; 18; 20,15.

SPORT

VERITABILĂ FINALĂ DE CUPĂ

Dinamo București—Rapid București 3-1 (după prelungiri)

O finală a Cupei, așa cum a fost aceea de ieri, rămîne un spectacol de neuitat. Pe scena verde a stadionului am văzut un fel de piesă de aventuri, încărcată cu cele mai imprevizibile situații, care au ținut suporterii cu sufletul la gură exact pînă la ultimul fluier al arbitrului. Arbitrul, tocmai el, Vasile Dumitrescu, a interpretat un personaj bizar în economia partidei, cu gesturi și sancțiuni generatoare de încărcături dramatice, biciuind pînă la refuz nervii jucătorilor și ai miilor de spectatori. Și este o pură întîmplare că acest „cavaler al fluierului" n-a decis rezultatul, ba chiar scorul finalei! Toate cele patru goluri s-au marcat din faze corecte, conforme cerințelor regulamentului, dar Vasile Dumitrescu a permis situații clare de a înscrie cînd jucătorii se aflau în „afară de joc", în ofsaid, sau comiseseră alte infracțiuni. Mai mult, el a mutat un henț în careul Rapidului la vreo 18 m, transformînd un penalti într-o banală lovitură liberă. Apoi, la un șut al lui Codreanu, interceptat cu brațul de Nunweiller, refuză alt penalti, de astădată contra lui Dinamo! Culmea este atinsă în min. 90, cînd la o deposedare de minge a lui Năsturescu, fără fault, arbitrul indică... 11 metri! Meciul părea jucat, Cupa însăși părea atribuită! Dar tînărul rapidist Neagu trimite balonul în bara transversală, hotărînd astfel ca partida să sufere prelungiri, iar spectatorii să-și reia locurile părăsite...

Acum, abia în prelungiri, s-au marcat punctele victoriei. Golului lui Năsturescu (min. 75) și, în replică, aceluia al lui Dumitrache (min. 77), li s-au adăugat două ale lui Lucescu, contribuind la ele atît Pîrcălab, cît și... Răducanu. Dinamo cucerea Cupa, a treia Cupă a clubului...

A fost un meci aspru, o încleștare sportivă pînă la epuizare, în care ambii competitori ,am zice, au merite egale în fața suporterilor. Rapidul a dominat o bună parte a jocului, prin forță și ambiție, remarcîndu-se Năsturescu, Codreanu, Dumitru. Dar fără Dumitriu, pierzîndu-l și pe Ionescu, epuizîndu-și suflul, rapidiștii au încheiat meciul mult mai slab decît adversarii lor. Dinamo, în frunte cu un căpitan, Ion Nunweiller, de o excepțională prezență în teren, nu și-a pierdut nici un moment capul, a reacționat plin de orgoliu pentru egalare, apoi în prelungiri și-a forțat adversarul vlăguit să plece steagul. O victorie pe merit, la care au contribuit în special, Pîrcălab, Dumitrache, Haidu, Stoenescu, Dinu și, bineînțeles, Lucescu.

O finală plină de tensiune, în spiritul acestui sport, fotbalul, care încinge sufletul suporterului, a încheiat stagiunea. E prea mult, dacă am pretinde în viitor echipelor noastre și ceva în plus pe planul calității tehnico-tactice, ceva care să ne impună și peste hotare?

Valeriu MIRONESCU

30 de ediții

Prima ediție a „Cupei României" s-a disputat în 1933—1934. Cîștigătoare: Ripensia din Timișoara. Pînă la întreruperea dintre anii 1943—1947, Cupa a fost „monopolizată" de Rapid București, care din cele zece ediții a ieșit victorioasă în șapte (șase ediții cucerite succesiv!). Celelalte două trofee au fost cîștigate de Ripensia, încă o dată, și de C.F.R. Turnu Severin.

Ultimele 20 de ediții au cunoscut următorii învingători: Steaua de 8 ori, recordmană a competiției; Dinamo București — 3; U.T.A. — 2. Cîte o singură victorie au obținut, în ordinea anilor: Metalul Reșița, Progresul Oradea, Știința Timișoara, Progresul București, Arieșul Turda, Petrolul Ploiești, Știința Cluj.

O demonstrație de cutezanță și virtuozitate

(Urmare din pag. I)

impune ca un detașament din ce în ce mai activ pe frontul pașnic al luptei pentru apărarea sănătății populației.

Reintrarea aviatorilor sportivi pe imensa arenă a curajului se face cu o demonstrație de înaltă clasă acrobatică pe planoare, continuată cu îndrăznețe salturi ale parașutiștilor, căderi în „șurub", lansarea a doi sportivi sub o parașută, carusel în cădere cu numere de înaltă acrobație executate pe aparate cu motor.

La orizont își face apariția un turboreactor bimotor IL-28, escortat de patru reactoare ale forțelor armate, marcînd începerea demonstrației aviatorilor militari. Parada aeriană militară — o adevărată demonstrație de forță, impetuozitate și înaltă pregătire — începe cu un număr de acrobație, pe un turboreactor de vînătoare. Zborul pe spate, ranversările, pendulul, tonoul și celelalte manevre executate cu o înaltă măiestrie smulg aplauze entuziaste și pline de admirație. Alte cinci păsări metalice execută un „carusel", apoi formația se „rupe", — după termenul aviatic — ca apoi să revină într-o nouă alcătuire. Rînd pe rînd se perindă apoi pe imensa scenă a cerului albastru aparate de diferite tipuri, „soliste" sau în formații, prezentînd un spectacol de-a dreptul impresionant al măiestriei și curajului. Sînt „interpretate" fără greș cele mai dificile figuri acrobatice (8-uri, imellmann-uri, loopinguri) se simulează lupte aeriene, se demonstrează aterizări ale avioanelor reactoare cu ajutorul parașutelor de frînare.

O lansare masivă de parașutiști marchează încheierea marelui miting consacrat Zilei aviației. Publicul invadează terenul, alergînd în întîmpinarea parașutiștilor ce coboară sub cupolele de mătase multicolore.

Mitingul aviatic s-a încheiat în ovațiile și aplauzele admirative ale zecilor de mii de bucureșteni. El a constituit o emoționantă evocare a drumului glorios parcurs de aviația românească de la începuturile ei, o trecere în revistă a stadiului actual și a capacității aviației noastre moderne, o dovadă că generația de zburători ai zilelor noastre este capabilă să ducă mai departe gloria aripilor românești.

Șt. BRATU
Gh. AGIU

★

La Monumentul Eroilor Aerului din București au fost depuse coroane de flori din partea Ministerului Forțelor Armate, Direcției Generale a Aviației Civile, Federației Române de Aviație și a generalilor de aviație în rezervă. Solemnitatea s-a încheiat prin defilarea gărzii de onoare.

★

În aceeași zi, la cimitirul Belu au fost depuse coroane de flori la mormintele lui Traian Vuia, Aurel Vlaicu și al căpitanului Gheorghe Bănciulescu, primul pilot din istoria aviației mondiale, care a zburat avînd proteze la ambele picioare.

După-amiază, Comandamentul apărării antiaeriene a teritoriului a oferit, în saloanele Casei Centrale a Armatei, un cocteil cu prilejul Zilei aviației.

Ziua aviației Republicii Socialiste România s-a încheiat printr-o reuniune colegială „Balul Aviatorilor" organizat pentru prima dată în țara noastră.

În comuna Aurel Vlaicu, locul de naștere al pionierului aviației românești, a avut loc o adunare organizată cu prilejul Zilei aviației. Ofițeri ai aviației au evocat figura lui Aurel Vlaicu, relevînd totodată drumul glorios parcurs de aviația noastră.

În semn de cinstire a memoriei ingeniosului constructor de avioane și pilot, au fost depuse coroane și buchete de flori la bustul lui Aurel Vlaicu de lîngă casa părintească, pionieri și militari au făcut de gardă. Formații de amatori din comunele și satele învecinate au prezentat apoi un bogat program artistic.

La monumentul din Bănești, în apropierea orașului Cîmpina, pe locul unde cu aproape șase decenii în urmă Aurel Vlaicu s-a prăbușit cu avionul, au fost depuse jerbe și coroane de flori. La festivitate au participat reprezentanți ai forțelor armate, aviației civile, organelor locale de partid și de stat și ai organizațiilor obștești, oameni ai muncii, pionieri.

O adunare populară consacrată aceluiași eveniment a avut loc, de asemenea, în comuna natală a lui Traian Vuia, la care, alături de locuitori și rude ale lui Traian Vuia, au participat numeroși săteni din satele vecine. A urmat o serbare cîmpenească.

Cronica zilei

După vizitele făcute în județele Ialomița și Constanța, ministrul reformei agrare al Iranului, dr. Valiam Abdoll-Azim, și colaboratorii săi, au plecat duminică spre Brașov.

Ei s-au oprit la Întreprinderea agricolă de stat Ploiești-sere și ferma de vaci a Întreprinderii agricole de stat Băicoi, unde specialiștii le-au prezentat organizarea și rezultatele obținute în producția de legume ca și în creșterea animalelor în mari complexe în unitățile agricole de stat.

După-amiază, oaspeții iranieni au vizitat cooperativa agricolă de producție din Ghimbav.

★

Duminică dimineața, în sala căminului cultural din Izlaz a avut loc o sesiune științifică prilejuită de împlinirea a 120 de ani de la revoluția din 1848 în Țările Române.

★

Un grup de lucrători din ministerele energiei electrice, industriei construcțiilor de mașini, comerțului exterior, comerțului interior și din alte instituții și întreprinderi, a căror activitate este legată de realizarea sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier, au fost sîmbătă și duminică oaspeții întreprinderii iugoslave de comerț exterior. În cele două zile petrecute în țara prietenă, aceștia au vizitat orașul Kladovo de pe malul Dunării, obiectivele șantierului hidrocentralei, renumita Tabula Traianae. La înapoiere, duminică la amiază, participanții la această vizită prietenească, inițiată în scopul cunoașterii reciproce a stadiului lucrărilor de pe marele șantier, specialiștii iugoslavi, împreună cu specialiștii români care le-au fost oaspeți, au vizitat orașele Orșova și Turnu Severin, precum și obiectivele de pe malul românesc al sistemului hidroenergetic și de navigație aflat în construcție.

(Agerpres)

Rolul economistului în întreprindere

(Urmare din pag. I)

în detaliu a compartimentului pe care îl conduc sau în care lucrează îi duce, inevitabil, la anchilozare profesională, la plafonare și rutină. De vreme ce factorii de eficiență se impun ca puncte de centrare a tuturor acțiunilor noastre, indiferent de natura lor și de treapta ierarhică pe care se desfășoară, avem motivul să susținem că gîndirea economică este aceea care trebuie să le asigure în mare măsură realizarea.

Dar o dată economistul ajuns acolo unde pregătirea sa îl recomandă, putem noi spune oare că sînt realizate toate condițiile ca gîndirea economică să devină o reală forță de propulsare vertiginoasă a întreprinderii? Categoric, nu! Experiența arată că gîndirea economică se poate valorifica numai în strînsă legătură cu gîndirea tehnică, în împletirea nemijlocită cu aceasta. Or, tocmai acest adevăr se îndărătnicesc să nu-l înțeleagă unii specialiști. Studii tehnice de mare amploare, desfășurate pe zeci de pagini, cu descrieri amănunțite ale proceselor tehnologice și utilajelor, cum au fost, de exemplu, cele din cadrul acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii, nu în puține cazuri s-au încheiat, aproape stereotip, cu cîteva fraze cvasigenerale despre eficiența economică (și aici exemplele pot fi enumerate cu zecile): „procedeul sau măsura x va aduce importante economii (cît anume?), va spori productivitatea muncii și va... etc.". Colective de 30—40 de specialiști abia dacă cuprindeau 2—3 economiști.

Desigur, nimeni nu poate să ignoreze munca specialiștilor în tehnică. Ea condiționează rezultatele economice. Dar s-a văzut că atunci cînd studiile sau analizele s-au făcut în mod separat de către cadrele tehnice, s-a îngustat mult unghiul de soluționare a problemelor. O răscolire pînă la fundul sacului cu rezerve din întreprindere cere elaborarea pentru fiecare problemă în parte a 2—3 variante tehnice. Misiunea de a o identifica pe aceea care îmbină cel mai bine latura tehnică cu cea economică revine fără îndoială economistului. Or, acest lucru nu se poate realiza decît prin consultarea largă a cadrelor tehnice cu un număr cît mai mare de economiști.

Dar, firesc, se ridică și o altă întrebare: în acest circuit de idei sînt cei doi poli, inginer-economist, de care aminteam la început, într-o perfectă echitate de cunoștințe? Mai precis, poate economistul să dea un răspuns documentat, profund științific, oricărei propuneri venite din partea cadrelor tehnice? Dacă avem în vedere economistul cu studii superioare, raportul este într-un perfect echilibru. Totuși, în numeroase întreprinderi, unele chiar foarte mari, acest raport este net defavorabil economistului. Cauza? În prezent, în foarte multe împrejurări, **specialistul de formație economică este substituit în atribuțiile sale de diverși salariați cu calificare inferioară sau care nu au nimic comun cu munca economică, dar care poartă numele de economist.** Un exemplu recent l-am întîlnit într-o întreprindere din județul Bacău. În funcția de contabil șef al respectivei unități activează un... viticultor. Te întrebi: cum poate un asemenea „economist" să studieze și să interpreteze bogatul material faptic și cifric din întreprindere cînd el se pricepe de fapt la cultura viței de vie și prepararea vinului? E de la sine înțeles că el nu va putea să colaboreze fructuos cu cadrele tehnice, să condiționeze progresul economic al întreprinderii. Obiectiv, întreaga lui activitate se va reduce la manipularea planului de conturi, al cărui mecanism de înregistrare și l-a însușit mecanic și la transcrierea, lună de lună, trimestru de trimestru, cu neglijabile modificări, a acelorași dări de seamă contabile.

Asemenea substituiri sînt cu atît mai frecvente cînd este vorba de alte funcții cu caracter economic. Există și o explicație a anomaliei: o bună perioadă de timp s-a resimțit lipsa cadrelor economice cu înaltă calificare și întreprinderile au fost nevoite să acopere acest gol cu oameni insuficient pregătiți, sau de cu totul altă profesie. Așa a fost, dar în nici un caz explicația nu-și mai are valabilitatea astăzi. Că mulți conducători de întreprinderi o mai vîntură și acum, și din păcate ei își găsesc susținători în unele foruri economice centrale arată limpede că aceștia n-au înțeles profund rolul și menirea economistului. Concepția potrivit căreia munca economiștilor poate fi redusă la aspecte de consemnare, constatare și execuție mecanică este anacronică, fiind o frînă în dezvoltarea activității întreprinderii. Munca economică este prin natura ei (și trebuie să devină în fapt) o activitate creatoare de concepție, de înaltă tehnicitate ca și a inginerului. Aceste imperative majore le are în vedere și hotărîrea cu privire la lărgirea funcțiilor economice și îmbunătățirea corelației dintre salariile tarifare ale cadrelor tehnice și economice. Sensul ei este de a afirma puternic gîndirea economică în ansamblul vieții întreprinderii, de a face din aceasta un mijloc de măsură și control al justeței și oportunității tuturor acțiunilor tehnico-economice.

În sfîrșit o altă chestiune. După cum se știe, cursurile post-universitare au și menirea de a pregăti din rîndul corpului tehnic „conducători de întreprinderi". Dintr-un mijloc de completare și perfecționare a studiilor de specialitate în ramura respectivă aceste cursuri sînt astfel transformate uneori în pepiniere de altoire a unor discipline economice pe un trunchi de cu totul altă natură. Care sînt celelalte cunoștințe și aptitudini pe care le-ar căpăta inginerul la aceste cursuri se întreabă un economist într-o scrisoare trimisă la redacție — pentru a se menține primatul lui la conducere, chiar și acolo unde studiile și pregătirea sa tehnică nu-l pot califica?

Experiența multor țări arată că, înainte de cunoștințele tehnice, unui conducător de întreprindere i se solicită priceperea de a se orienta în problemele financiare, comerciale, sociale și de conducere, într-un cuvînt, în domeniul social-economic al întreprinderii. Or, gîndirea economică are suficiente virtuți interne care să o impună pentru o asemenea activitate. Pentru a le confirma însă este absolut necesar ca economiștii să-și pună mai mult la lucru capacitatea ca, alături de ingineri, să scormonească în măruntaiele întreprinderii, să scoată afară tot ce tulbură buna funcționare a organismului economic. Or, mulți se complac să execute mărunte lucrări de birou, să adune sumedenie de cifre și date fără să se străduiască a le dezlega înțelesurile și adevărurile. Ridicarea din această stare mediocră în care se găsesc unii ar fi trezit ecouri favorabile în rîndul celor mai multe cadre din conducere, ar fi adus din partea specialistului în tehnică o invitație la colaborare.

Marile obiective de modernizare a întregii vieți economice spre care ne îndreptăm reclamă imperios economiștilor o reconsiderare radicală a răspunderii ce le revine în întreaga activitate a organismului economic al țării. Aceasta trebuie să se oglindească nu numai într-un efort susținut, dar mai ales în ridicarea calității activității de economist, pe măsura prestigiului pe care această funcție o dobîndește. Este un deziderat și, în același timp, o stringentă necesitate.

NOII CAMPIONI EUROPENI DE LUPTE GRECO-ROMANE

Sportivii noștri, nici o medalie (!)

VÄSTERAS (prin telefon). — „Cei mai puternici" oameni din Europa, luptătorii de greco-romane, și-au disputat ieri după-amiază, la „Roklundahallen", una din cele mai mari și mai moderne săli de sport din Suedia, titlurile de campioni ai continentului. Calificați în număr destul de mic și cu destulă dificultate în acest ultim și decisiv act al campionatelor, sportivii români au terminat întrecerea cu rezultate slabe.

Iată numele primilor trei clasați, pe categorii, în ordinea încheierii disputelor: **categ. 52 kg** — 1. Kocerghin (U.R.S.S.), 2. Kirov (Bulgaria), 3. Vesterinen (Finlanda); **categ. 78 kg** — 1. Accar (Turcia), 2. Nenandic (Iugoslavia), 3. Ivlev (U.R.S.S.); **categ. 87 kg** — 1. Bliadze (U.R.S.S.), 2. Krumov (Bulgaria), 3. Kormanik (Cehoslovacia) — compatriotul nostru Neguț a ocupat locul 6—7 împreună cu norvegianul Overby; **categ. 57 kg** — 1. Traikov (Bulgaria), 2. Varga (Ungaria), 3. Sarkoian (U.R.S.S.); **categ. 70 kg** — 1—2. Novosatko (U.R.S.S.) și Poikala (Suedia), 3. Steer (Ungaria); **categ. peste 97 kg** — 1. Kment (Cehoslovacia), 2. Kozma (Ungaria), 3. Svensson (Suedia); **categ. 63 kg** — 1. Grigoriev (U.R.S.S.), 2. Svek (Cehoslovacia), 3. Topsakal (Turcia); **categ. 97 kg** 1. Kiss (Ungaria), 2. Radeev (Bulgaria), 3. P. Svensson (Suedia). N. Martinescu a ocupat locul 4.

La Brașov s-a încheiat „RALIUL AUTOMOBILISTIC AL ROMÂNIEI"

Tradiționalul concurs automobilistic, „Raliul României" — încheiat la Poiana Brașov de 26 de echipaje din cele 49 înscrise — a fost cîștigat de echipajul Marin Dumitrescu și Petre Vezeanu, pe un Fiat 1500. Ei au fost urmați la mică diferență de puncte de cuplurile Max Heitz—Jutta Heitz (Renault) și Florin Hainăroșie—Eugenia Giliberti (Fiat 125). Pe clase, locul I l-au ocupat: M. Dumitrescu—P. Vezeanu (VII), M. Vicasnic—Andreescu (VI), M. Heitz—J. Heitz (V), M. Negulici—I. Beck (IV), T. Suciu—C. Hosu (III), M. Marinescu—M. Stelea (grupa 2), Argentina Silia—Alexandrina Papana (echipaje feminine).

Pe echipe, raliul a fost cîștigat de „Automecanica" București (M. Dumitrescu, P. Vezeanu, Florin Hainăroșie, E. Giliberti, M. Hirtopeanu, Iordan Bucurescu).

★

Etapa a II-a a Raliului României a avut un traseu însumînd circa 800 km. Plecarea, care s-a dat în cursul nopții, din Brașov, a reunit 39 de echipaje. Competiția s-a dovedit a fi deosebit de disputată, în ciuda dificultăților rutei.

După turul întîi, în fruntea clasamentului s-a instalat echipajul bucureștean Marin Dumitrescu-Petre Vezeanu, pe un Fiat 1 500, urmat de cuplurile: Puiu Aurel-Ion Finichiu — Brașov (R. 10), Florin Hainăroșie-E. Giliberti — București (F. 125).

În primul tur, 12 echipaje, pilotînd automobile Skoda, Wartburg și Fiat 850, au suferit penalizări datorită intrării cu întîrziere în punctele de control-orar. După epuizarea primului tur, în competiție au mai rămas 34 de echipaje. Cel de-al doilea tur, care s-a desfășurat în aceeași notă de combativitate, a fost încheiat de către 26 de concurenți în cursul serii la Poiana Brașov.

Departajarea concurenților a fost făcută în cele patru probe speciale de la Hula, Corund, Bogata și Pîrîul Rece.

ȘAH:

IUGOSLAVA STADLER CONDUCE ÎN TURNEUL DE LA SINAIA

La Sinaia a continuat duminică turneul internațional feminin de șah. După trei runde, în fruntea clasamentului se află Stadler (Iugoslavia) cu 2,5 puncte, urmată de Zatulovskaia (U.R.S.S.) cu 2 puncte, Polihroniade și Teodorescu (România) cu 1,5 puncte și cîte o partidă întreruptă.

În runda a treia, Stadler a cîștigat la Snnucks (Anglia), Nicolau a învins-o pe olandeza Timmer, iar Jianu a remizat cu Zatulovskaia. Restul partidelor au fost întrerupte.

Din lumea largă

● **Echipa de rugbi Constructorul București**, care se află în turneu în Cehoslovacia, a jucat la Brno cu echipa Universității din localitate. Rugbiștii români au obținut victoria cu scorul de 14—3 (11—0).

● **La concursul de natație** desfășurat la Berlin, proba de 200 m liber a fost cîștigată de Alfred Müller (R.D. Germană) cu 2'02" 4/10. Marian Slavici (România) s-a clasat pe locul trei cu 2'04" 9/10.

● **Nou record mondial la 80 m garduri.** Cu prilejul unui concurs desfășurat la Riga, atleta sovietică Vera Korsakova a stabilit un nou record mondial în proba de 80 m garduri cu timpul de 10"2/10. Vechiul record (10"3/10) aparținea compatrioatei sale Irina Press.

● **Selecționata de fotbal a Braziliei** și-a început turneul în Europa, jucînd ieri la Stuttgart cu echipa R.F. a Germaniei. Peste 75 000 de spectatori au urmărit acest meci, încheiat cu scorul de 2—1 (1—0) în favoarea fotbaliștilor vest-germani.

● **Regata internațională de pe Vltava.** Proba de canoe 1 000 m a revenit sportivului român Ionescu cu rezultatul de 4'00"4/10. La canoe dublu au cîștigat cehoslovacii Penkava și Skarupski, urmați de echipajul Suhov-Serghei (România).

● **În „Cupa Davis"** la tenis, echipa R.F. a Germaniei a eliminat cu 4—1 echipa Cehoslovaciei în meciul disputat la München. La Barcelona, echipa Spaniei a întrecut cu 4—1 echipa Angliei. Echipa Italiei a învins cu 3—2 echipa U.R.S.S.

● **La Belgrad,** sîmbătă seara, s-a disputat tradiționalul meci internațional masculin de baschet dintre o selecționată europeană și echipa cîștigătoare a „C.C.E.", Real Madrid. Selecționata europeană a repurtat victoria cu scorul de 74—56. Duminică, Steaua Roșie Belgrad a învins cu 89—83 (43—40) echipa Real Madrid.

● **Echipa de fotbal F.C. Santos** a evoluat la Alessandria în compania echipei locale. Fotbaliștii brazilieni au obținut victoria cu scorul de 2—0 (2—0), prin punctele marcate de Pele și Toninho.

● **Selecționata olimpică de baschet a S.U.A.** va întreprinde un lung turneu în Europa. Baschetbaliștii americani vor sosi la începutul acestei săptămîni în Iugoslavia, unde vor susține primele întîlniri. În continuare, ei vor evolua la Moscova, Minsk și în alte orașe europene.

● **Cu prilejul unui concurs atletic** desfășurat la Potsdam, Dieter Hoffman (R.D. Germană) a stabilit un nou record al țării sale în proba de aruncare a greutății: 19,54 m.

● **La Berkeley** (California), trei sprinteri: Lennox Miller (Jamaica), Clyde Blosson și Sam Davis (ambii S.U.A.) au fost cronometrați cu același timp 10" 1/10 în proba de 100 m plat. A cîștigat Miller.

● **Finalele „Cupei orașelor tîrguri"** la tenis de masă. Proba masculină a fost cîștigată de echipa Stadion Praga, care a învins cu 5—4 pe Vm. Koezert Budapesta. La feminin, echipa constructorilor din Budapesta a întrecut cu 5—0 pe Slavia Praga.

● **Într-un meci restanță** din cadrul campionatului unional de fotbal, liderul clasamentului, Spartak Moscova, a învins cu 2—0 pe Dinamo Kiev. În clasament conduce Spartak Moscova cu 20 de puncte (din 13 jocuri), urmată de Dinamo Kiev cu 19 puncte (din 14 meciuri).

Revedere cu „paradisul acvatic... secat"

Raid-anchetă pe aceeași temă: bazinele de înot prahovene

Anul trecut, ziarul nostru a publicat articolul **„Un paradis acvatic... secat"**, în care prezenta o situație deloc măgulitoare pentru edilii și coordonatorii mișcării sportive din Ploiești și din cîteva localități învecinate: lăsarea în paragină și deci inactivitatea marii majorități a bazinelor de înot. Cum numărul unor astfel de bazine este, în județul Prahova, incomparabil mai mare decît în alte județe, nepăsarea manifestată față de dezvoltarea natației apărea (și — cum vom vedea — încă apare) cu atît mai criticabilă.

Practicarea înotului — sport dintre cele mai complexe, care influențează serios robustețea fizică, sănătatea, în general — este, firește, condiționată de existența unor bazine corespunzătoare. Nu peste tot, asemenea condiții pot fi întrunite; se știe, construirea bazinelor este costisitoare, presupune sume însemnate. Dar de astfel de bazine **municipiul Ploiești, județul Prahova** nu duc de loc lipsă. Aminteam și în articolul citat că pe aceste meleaguri sînt presărate **vreo 20 de bazine**, unele — la Ploiești, Cîmpina, Băicoi, Boldești — fiind dotate cu trambuline, vestiare, dușuri, chiar cu instalații de încălzire a apei, ceea ce permite prelungirea sezonului de învățare și practicare a înotului. Ploieștiul singur are șapte bazine regulamentare pentru competiții, cel recent acoperit avînd dimensiuni olimpice.

Cu prilejul noului nostru raid a reieșit că, în ciuda trecerii unui an încheiat și a unor largi discuții purtate între timp, cu angajamente consemnate în procese verbale sau trimise în scris redacției, activitatea de natație n-a polarizat cu adevărat atenția celor răspunzători de organizarea și dezvoltarea sportului local.

După publicarea articolului, într-unul din răspunsurile primite din partea forului coordonator al mișcării sportive prahovene se menționa că s-a întocmit un plan concret de măsuri, vizînd printre altele înființarea și funcționarea a 14 centre de inițiere la înot și activizarea secțiilor de performanță, în care scop au fost angajați antrenori de înaltă calificare. La rîndul său, clubul „Petrolul" promitea că se va preocupa cu toată răspunderea de înviorarea natației ploieștene.

Ce se constată însă? **Angajamentele au rămas în general vorbe goale**; vara trecută, cînd ar fi fost normal să se treacă la o largă acțiune de învățare a înotului, la organizarea unor secții viabile, încadrate cu specialiști, totul s-a rezumat la încropirea de ochii lumii a unor centre de inițiere cu o activitate nesemnificativă, la organizarea cîtorva concursuri de paradă. **La nici una dintre zecile de școli de toate gradele ce funcționează în municipiul Ploiești catedrele de educație fizică n-au solicitat măcar profilarea orelor de sport pe învățarea înotului,** deși bazinele se află situate în imediata vecinătate a școlilor respective. Mai mult, **cu toate că la Ploiești funcționează un liceu cu program special de educație fizică și o școală sportivă, elevilor care le frecventează li se recomandă și li se asigură învățarea a tot felul de sporturi, numai înotul nu!** De altfel, în tot județul există doar **o singură secție activă de înot.**

Cînd, vizitînd bazinele prahovene anul trecut, n-am găsit pe nimeni care să fi început curățirea și amenajarea lor, am fost tentați să explicăm aceasta prin starea rece a vremii; primăvara nu sosise cu adevărat. De data aceasta, am întreprins raidul nostru, în zile însorite, călduroase, de primăvară veritabilă.

...În Ploiești facem cunoștință mai întîi cu noul bazin acoperit, situat lîngă Rafinăria Nord, care are reputația de a se număra printre cele mai moderne și mai bine utilate bazine de înot din țară. Pe frontispiciul clădirii este de altfel gravat: „Bazin olimpic". Bazinul are 6 culoare, instalații speciale de încălzire și ventilație, dușuri cu apă caldă, vestiare, o platformă ușor amenajabilă în tribună cu cîteva sute de locuri. Ca urmare a activității începute anul trecut în aer liber și continuate în iarnă la bazinul acoperit de către antrenorii Anca și Mihai Mitrofan, foști pînă nu de mult multipli recordmani și campioni naționali, natația ploieșteană are șanse să intre în rîndul centrelor reprezentative ale natației românești. Primii pași sînt promițători, căci micii înotători ploieșteni s-au și clasat printre fruntași la finalele pe țară ale campionatelor rezervate juniorilor și copiilor. Dar... spațiosul bazin acoperit nu este nici pe departe folosit la capacitatea sa. Exceptînd orele cînd au antrenamente înotătorii secției de performanță a clubului Petrolul, puțini copii sau tineri învață sau practică înotul aci. Grupele de inițiere sînt nu numai reduse ca număr, dar și foarte puțin cuprinzătoare. Cei trei instructori aflați la bazin conduceau fiecare cîte un grup de 6—7 copii.

În tot timpul iernii s-au cheltuit și încă se mai cheltuiesc bani pentru apă, pentru lumină, pentru întreținerea generală a clădirii, s-au plătit salarii antrenorilor și personalului de serviciu, dar bazinul a funcționat mai mult în gol. Nu e vorba, firește, de a pretinde oricărei baze sportive să fie și rentabilă, să aducă neapărat venituri. Dacă totuși, cu funcționarea unor asemenea bazine, de pildă, se cheltuiesc sume importante, cel puțin să se permită unui cît mai mare număr de copii, elevi, tineri în general să beneficieze de avantajele învățării și practicării înotului. În mod firesc se pune întrebarea: **era oare nevoie să se investească aproape un milion de lei pentru acoperirea bazinului din Ploiești, dacă** — în afara cîtorva concursuri cu prilejul unor zile festive — **organele sportive locale nu reușesc să organizeze aci o activitate permanentă de inițiere și perfecționare la înot?** Ceea ce se întîmplă cu acest bazin este de-a dreptul bizar! În sezonul rece bazinul Floreasca din Capitală este într-atît de aglomerat, încît culoarele și orele de antrenament sau de inițiere sînt riguros împărțite și drămuite, din zori pînă noaptea tîrziu. La Ploiești, bazinul acoperit — deși are o capacitate aproape dublă în comparație cu Floreasca și poate găzdui centre de înot tot timpul anului, unul din pereți, din panouri mari de sticlă, putînd fi vara demontat — este insuficient folosit, cu mulți „timpi morți". **Rareori numărul înotătorilor depășește pe cel al personalului de serviciu!**

Ce lipsește, ce împiedică creșterea numărului celor care vor să învețe înotul — pentru performanță sau numai pentru recreare, pentru întărirea sănătății? Amatori de înot sînt; nu departe de bazin, în cartiere îndeajuns de populate, se află un liceu și trei școli generale (deci circa 3 000 de elevi). Nu lipsesc nici cadrele de **specialitate. La Ploiești, în afara celor** doi antrenori salariați ai clubului Petrolul (a căror activitate nu o punem în discuție), sînt încă cinci profesori de educație fizică cu specializarea în natație. Totodată sînt și alți numeroși profesori și tineri sportivi care ar putea conduce grupe de inițiere în acest sport.

Conducerile și profesorii de educație fizică din colectivele școlare vecine continuă însă să manifeste o totală reținere cu privire la posibilitatea organizării unei acțiuni pe front larg de învățare a înotului în rîndul celor mai tineri ploieșteni. Surprinde în mod cu totul special tăcerea a însuși Inspectoratului școlar al municipiului.

Dacă în ce privește bazinul acoperit, spațios și bine dotat, necazurile amatorilor de sport sînt cauzate de lipsa de inițiativă a celor ce ar trebui și ar putea organiza aici o activitate largă și permanentă — cînd e vorba de bazinele în aer liber, alta este situația. Iată-ne la **bazinul asociației sportive „Rafinorul"**. Condițiile existente, dotarea bazinului — ne spunea și antrenorul Mitrofan — permit ca **8—9 luni pe an** să se poată desfășura o activitate neîntreruptă. Anul trecut, încă din luna martie, bazinul „Rafinorul" intrase în alertă. Copiii din cartier învățau să înoate — un tunel scurt le permitea ca din vestiarele încălzite să intre direct în apa încălzită și ea a bazinului. **Acum bazinul a fost „profilat" exclusiv ca ștrand public — pentru centrele de inițiere urmînd a fi amenajat (cînd? — n-am aflat) unul din celelalte două bazine ale asociației.**

Căzut complet în dizgrație este și așa-zisul „bazin al nimănui", aflat la extremitatea nordică a uzinelor „1 Mai". Luni în șir considerat fără paternitate, bazinul respectiv și-a pierdut multe din calitățile ce-l făceau folosibil pentru înot. Acum un an ni se spusese că acest bazin ar urma... să fie transformat în depozit de anvelope și cauciucuri. Năstrușnica idee n-a fost pusă în aplicare, dar nici nu s-a găsit o mînă de gospodar dispusă **să-l dea circuitului public.** Celălalt bazin al uzinei nu poate face față solicitărilor în timpul verii. Conducerea uzinei, sindicatul, asociația sportivă, comitetul U.T.C. (iată deci cîte foruri cu răspunderi precise în acest sens!) au convenit ...să mai amîne rezolvarea acestei probleme pe cît de ușoară, pe atît de importantă pentru destinderea, pentru sănătatea a mii de tineri muncitori. **De ce această nepăsare pentru o bază sportivă care înglobează fonduri și muncă și constituie (mai bine zis ar putea constitui) un loc prielnic de recreare și fortificare a organismului?**

Încă scos din circuit este și bazinul de la „Dorobanțul" — un vechi „vad" al amatorilor de înot din Ploiești.

De asemenea, la rafinăria Teleajen și chiar la Cîmpina (unde există un nucleu de animatori ai natației) bazinele de înot se cer mai bine gospodărite, rațional folosite atît de publicul larg, cît și de sportivi, după un orar reciproc avantajos.

★

Este evident că — avînd cea mai întinsă și mai bine dotată rețea de bazine de înot — județul Prahova ar putea, printr-o acțiune temeinic susținută, să asigure creșterea serioasă a numărului celor ce știu să înoate, să se afirme în natația românească. După cum privesc însă starea generală și funcționarea bazinelor — aflate la discreția unor oameni vădit dezinteresați — rezultă că diriguitorii sportului prahovean sînt oarecum depășiți de problemă, nu au capacitatea (sau bunăvoința!) de a urni lucrurile din loc. Pentru moment, printr-o largă acțiune de inițiere a miilor de elevi și eleve din localitățile care au bazine, forul federal de specialitate are, el însuși, obligația să intervină hotărît și fără întîrziere pentru ca județul Prahova și în primul rînd Ploieștiul să devină cu adevărat o pepinieră a natației noastre.

Ion DUMITRIU

viața internațională

Recent, pe străzile orașului Guayaquil, capitala Ecuadorului, a avut loc o demonstrație a țăranilor, care au cerut luarea unor măsuri urgente pentru îmbunătățirea situației lor

Vizita în Finlanda a delegației P. C. R.

HELSINKI 16 (Agerpres). — Sîmbătă 15 iunie, delegația P.C.R. condusă de tov. Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a vizitat o serie de instituții social-culturale și turistice din orașul Rovaniemi, situat la cercul polar. In timpul vizitelor, delegația a fost însoțită de Vilho Vayrynen, președintele consiliului municipal al orașului. În seara aceleiași zile, Vilho Vayrynen a oferit un dineu în cinstea delegației. Duminică 16 iunie, delegația P.C.R. s-a întors la Helsinki, unde a vizitat noua clădire a Teatrului municipal, luînd totodată cunoștință de activitatea teatrală a orașului Helsinki. Delegația a fost însoțită de Vilho Siivola, președintele Asociației de prietenie Finlanda-România, și Unto Niemi, secretarul secției de studii a Partidului Social-Democrat din Finlanda.

EVENIMENTELE DIN ORIENTUL APROPIAT

Noi incidente s-au semnalat sîmbătă seara între trupele israeliene și cele egiptene de-a lungul Canalului de Suez în zona portului Firdan. Un comunicat al forțelor armate egiptene anunță că unități israeliene au deschis foc de mitraliere asupra pozițiilor R.A.U., rănind doi soldați. Trupe egiptene au ripostat.

Purtătorul de cuvînt al armatei israeliene a declarat că trupe egiptene au deschis foc de mortiere asupra pozițiilor israeliene în apropiere de portul Firdan. rănind un militar. Forțe israeliene au ripostat.

La intervenția Comisiei internaționale de control din Orientul Apropiat, schimbul de focuri a încetat.

(Agerpres)

agențiile de presă transmit:

Comitetul special O.N.U. însărcinat cu cercetarea politicii de apartheid a guvernului Republicii Sud-Africane se întrunește azi la Stockholm.

„Expresul polar". Sîmbătă s-a încheiat a doua fază a manevrelor N.A.T.O. desfășurate în Norvegia, sub denumirea de „Expresul polar". Actualele manevre sînt considerate ca cele mai importante operațiuni militare ale alianței nord-atlantice desfășurate pe teritoriul acestei țări. Numeroase organizații de masă, și în special cele ale tineretului, au întreprins acțiuni de protest împotriva manevrelor militare, cerînd în același timp ieșirea Norvegiei din N.A.T.O.

Cineaști americani, printre care actorii Marlon Brando, Jack Lemmon, Jean Simmons, au hotărît să turneze o serie de filme consacrate problemelor sociale ale Statelor Unite, îndeosebi problemelor rasiale. Primul film va fi consacrat eminentului luptător pentru drepturile civile ale populației de culoare din S.U.A., Martin Luther King, asasinat recent la Memphis.

Președintele Partidului Socialist Democratic din Japonia, Eiichi Nishimura, a propus la o conferință de presă ținută la Nagoya formarea după alegerile de la 7 iulie a unui „guvern popular de coaliție".

Al 16-lea festival internațional cinematografic de la Karlovy Vary s-a încheiat sîmbătă. Marele premiu a fost acordat filmului cehoslovac „Vară capricioasă", în regia lui Jiri Menzel. După cum se știe, Menzel a obținut anul acesta și premiul Oscar. Au mai fost premiate filmele „Cînd voi muri" (Iugoslavia), „Amintire din trecut" (Cuba), „Un drum lung" (Chile) și „Sînge rece" (S.U.A.).

Peste 1 000 de piloți ai companiei aeriene „British Overseas Airways Corporation" (B.O.A.C.) au hotărît să intre, începînd de duminică, în grevă pe timp nelimitat.

Pe scena politică americană

● MCCARTHY AMENINȚAT CU MOARTEA ● CONSFĂTUIREA CELOR 18 GUVERNATORI REPUBLICANI ● MIERCURI — O MARE DEMONSTRAȚIE A SĂRACILOR LA WASHINGTON

WASHINGTON 16 (Agerpres). — Organizația „Americanii pentru acțiune democratică" a anunțat că va sprijini pe senatorul democrat Eugene McCarthy în cursa pentru obținerea candidaturii la postul de președinte al S.U.A. și a lansat în acest sens un apel care cheamă pe toți cei care se opun actualei politici a Administrației să sprijine această candidatură. Aceeași organizație a cerut actualului vicepreședinte al S.U.A., Hubert Humphrey, să nu urmeze politica vietnameză a președintelui Johnson.

Sîmbătă, senatorul McCarthy a fost amenințat cu moartea. Un purtător de cuvînt al serviciului secret însărcinat cu paza lui McCarthy a precizat că o carte poștală pe care stătea scris „Senatorul McCarthy va fi următorul" a fost găsită la ușa cartierului său general electoral din Albuquerque (New Mexic), unde el urma să ia cuvîntul sîmbătă seara. In urma acestui fapt, programul lui Mc Carthy a fost modificat și au fost luate toate măsurile de precauție cuvenite.

Consfătuirea celor 18 guvernatori republicani de la Tulsa (statul Oklahoma), care discută problemele privind platforma Partidului republican pentru alegerile prezidențiale din toamna acestui an, acordă un larg credit guvernatorului statului New York, Nelson Rockefeller, ale cărui șanse par să fie mai mari decît ale fostului vicepreședinte Richard Nixon, de asemenea pretendent la obținerea candidaturii Partidului republican la viitoarele alegeri prezidențiale.

Pastorul Ralph Abernathy, liderul organizației „Conferința conducerii creștine din sud", a făcut sîmbătă o declarație referitoare la demonstrația săracilor americani programată pentru ziua de 19 iunie în capitala S.U.A., Washington.

„Criza pe plan național cauzată de problema sărăciei și violențelor — a declarat Abernathy — se va agrava și mai mult dacă Congresul S.U.A., guvernul și toți americanii nu vor pleca cu atenție urechea la glasurile ce vor răsuna la Washington la 19 iunie în timpul marii demonstrații".

„AGRA-68"

Duminică s-a deschis, la Markkleeberg-Leipzig, cea de-a 16-a expoziție agricolă a R.D. Germane. Aceasta a fost precedată în zilele de 13—15 iunie de cel de-al 10-lea Congres al țăranilor din R.D. Germană, care s-a desfășurat în același oraș și la care a participat și o delegație din Republica Socialistă România, condusă de Gheorghe Roșu, prim-vicepreședinte al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție.

Ambele manifestări au pus un accent deosebit pe trecerea treptată la forme industriale de conducere și organizare în sectorul agricol și alimentar, pe creșterea productivității muncii.

CORESPONDENȚA DIN LEIPZIG DE LA ST. DEJU

„AGRA 68" oglindește, de fapt, calea pe care va merge agricultura R.D. Germane pentru realizarea hotărîrilor luate de cel de-al 10-lea Congres. Aici, la „Universitatea verde", cum mai este denumită expoziția, expun 520 de colective fruntașe din agricultură, industria alimentară și comerț, fiecare dintre ele încercînd să demonstreze, pe bază de exemple, cum poate fi efectuată trecerea în sectoarele lor la producția pe principii industriale.

Expoziția scoate în evidență, de asemenea, posibilitatea de a realiza o productivitate a muncii sporită pe baza creării unor mașini agricole mai perfecționate, a utilizării irigațiilor, a asanărilor, a ploii artificiale, a chimizării agriculturii (pe care, după cum mi-au spus specialiștii, se bazează în viitor 50% din creșterea producției).

Halele expoziției, transformate în adevărate săli de curs, în care sînt prezentate rapoarte științifice, însoțite de grafice și machete, sînt vizitate zilnic de mii de oameni din toate colțurile republicii.

La Markkleeberg expun utilaje agricole și firme străine din Anglia, Bulgaria, Cehoslovacia, Iugoslavia, Olanda, Polonia, România, Suedia și Uniunea Sovietică.

La standul întreprinderii de comerț exterior din Republica Socialistă România „Autotractor" sînt expuse tractoarele U 650 și U 651, premiate la Tîrgul de la Leipzig cu medalia de aur — care sînt mult apreciate în cooperativele din R.D. Germană, precum și tractoarele S 650 și U 500. De asemenea, „Autotractor" prezintă diferite alte tipuri de unelte agricole.

Mesaje ale Alianței forțelor naționale democratice și pașnice din Vietnam

HANOI 16 (Agerpres). — Trinh Dinh Thao, președintele C.C. al Alianței forțelor naționale democratice și pașnice din Vietnam (organizație sud-vietnameză constituită în aprilie a.c.), a adresat lui Nguyen Huu Tho, președintele C.C. al F.N.E. din Vietnamul de sud, un mesaj în care se arată că „interesele supreme ale patriei cer imperios crearea unui front de uniune națională foarte larg și trainic". În acest scop, adaugă el, Alianța va face tot posibilul pentru a mobiliza toate forțele patriotice, democratice și iubitoare de pace pentru a-și coordona acțiunile cu F.N.E. în lupta comună pentru eliberarea țării, pentru afirmarea independenței, democrației și pentru restabilirea păcii în întreaga țară.

Într-un alt mesaj adresat Frontului Patriei din Vietnamul de nord, Alianța forțelor naționale democratice și pașnice declară că „este hotărîtă să colaboreze cu întregul popor din Vietnamul de nord și de sud, pentru a intensifica războiul de rezistență împotriva agresiunii S.U.A., pentru salvarea națională, pentru obținerea victoriei și zdrobirea acțiunilor agresive ale imperialiștilor americani".

PARLAMENTUL SUD-VIETNAMEZ A ADOPTAT LEGEA PRIVIND MOBILIZAREA GENERALĂ

Parlamentul sud-vietnamez a aprobat legea privind mobilizarea generală a tuturor bărbaților între 18 și 43 de ani. (Legea urmează să fie semnată de „președintele" Thieu în următoarele 18 zile). O serie de deputați au boicotat votarea legii amintite, părăsind sala în care se desfășura sesiunea parlamentului. Din cei 137 de deputați, 60 au lipsit în timpul votării legii.

140 DE ZILE DE OFENSIVĂ

(Urmare din pag. I)

tă peste 3 000 de avioane și elicoptere, cea mai mare parte aruncate în aer sau incendiate la sol, aproximativ 6 000 de autovehicule, dintre care jumătate reprezintă blindate, precum și 500 de tunuri de diferite calibre. Lovituri importante au vizat forțele mobile de intervenție ale trupelor americane ; astfel divizia aeropurtată care a acționat recent în valea Shau a înregistrat o pierdere de 250 de elicoptere, suferind o adevărată catastrofă ; într-o singură noapte grupe speciale de patrioți i-au nimicit 150 de avioane și elicoptere, ceea ce reduce la zero mobilitatea acestei unități de elită. În lumina acestor cifre apare evidentă neputința comandamentelor americane de a lansa în următoarele luni mari acțiuni „de curățire". Mai mult, fără o refacere rapidă a bazelor de aprovizionare a trupelor americane, va deveni și mai critică poziția acestora.

Izolarea și încercuirea unor importante forțe americane au loc concomitent cu împiedicarea oricăror tentative de ajutor pentru acestea, prin tăierea drumurilor de acces și anihilarea unităților mobile de intervenție. Exemplul cel mai concludent în această privință l-a oferit acțiunea de la Khe Sanh, unde s-au aflat încercuiți 6 000 de militari americani ale căror poziții au constituit ținta zilnică a tirului artileriei Armatei de eliberare a F.N.E. Ofițeri ai Armatei de eliberare subliniau că aici a fost experimentată cu succes acțiunea coordonată a infanteriei, unităților de geniu și artileriei, ceea ce a permis folosirea unor metode de luptă complexe și eficace — de la bombardamentul cu artilerie grea pînă la folosirea mortierelor aduse prin tuneluri subterane și plasate chiar lîngă rețeaua de apărare inamică, sau utilizarea încărcăturilor de exploziv transportate prin același sistem, precum și lansarea în atacuri surpriză a infanteriei asupra diferitelor puncte ale bazei. Singura legătură a trupelor americane asediate aici rămăsese podul aerian prin care se aduceau zilnic circa 200 de tone de alimente și muniții și erau evacuați răniții. De-a lungul a săptămîni întregi avioanele și elicopterele inamice nu pot ateriza și alimentele și munițiile sînt doar parașutate. În fața acestei situații, comandamentul american a încercat spargerea încercuirii, organizînd în acest scop faimoasa operație „Pegassus" care a antrenat o divizie aeromobilă, două regimente de pușcași marini și mai multe de parașutiști. Această încercare a fost plătită de inamic cu numeroase pierderi în oameni și material de război. Ce se va întîmpla însă cînd soarta celor de la Khe Sanh o vor împărtăși și alte mari unități americane ? — se întreabă observatorii din Vietnamul de sud. De altfel, vești sosite de curînd din Vietnamul de sud arată că a venit acum rîndul marii baze americane de la Dakto.

În ce privește lărgirea sferei de acțiune a F.N.E. în preajma orașelor și în interiorul lor, aceasta ridică, de asemenea, probleme insolubile pentru intervenționiști care declară ei înșiși că numai pentru a „proteja" Saigonul ar fi nevoie de cel puțin 200 000 de militari, adică mai mult de o treime din actualul lor efectiv în Vietnamul de sud. Dacă, pentru prima perioadă de atacuri împotriva orașelor, comandamentul american a invocat elementul surpriză pentru a-și justifica înfrîngerile, acum a devenit clar că nici marile centre urbane, considerate pînă nu de mult ca „sigure pentru trupele americane", nu mai pot fi controlate de acestea.

În lumina celor amintite, în condițiile cînd zonele eliberate sau aflate sub controlul F.N.E. înglobează mai bine de 80 la sută din teritoriul țării, viitorul intervenționiștilor, ca și al regimului saigonez care nu se menține decît pe baionetele americane, apare deosebit de sumbru. Devine tot mai evident, chiar și pentru unii politicieni americani adepți ai „politicii de forță", că S.U.A. nu pot cîștiga pe cîmpul de bătălie, împotriva unui popor hotărît să-și apere cu prețul oricăror sacrificii dreptul la libertate, independență și progres.

Etape în „bătălia pentru putere" dintre aur și dolar

Ieri s-a lăsat cortina peste o săptămînă „monetară" în trei acte. Renunțînd la week-end, duminică și luni, guvernatorii băncilor centrale vest-europene și Băncii federale de rezervă din New York au avut la Basel (Elveția) o reuniune învăluită de secrete. Acesta a fost primul act, jucat, deci, mai mult în culise. După o pauză de o zi, miercuri, la Haga, s-a ținut ședința așa-numitului „Club al celor zece", grupînd reprezentanții principalelor țări occidentale. Iar joi și vineri, aproape aceleași „personaje" au participat la lucrările comitetului monetar nr. 3 al Organizației pentru cooperare și dezvoltare economică (O.C.D.E.). Dezbaterile s-au desfășurat sub semnul unei agitații și îngrijorări evidente.

Care sînt cauzele acestei precipitări a acțiunilor monetare ? Răspunsul la întrebare îl dau înseși problemele înscrise pe agendele reuniunilor de la Basel și Haga : întreținerea mecanismului de funcționare a Fondului Monetar Internațional (F.M.I.), în condițiile dificultăților create de „tragerile" efectuate asupra Fondului de către Anglia și Franța ; ipostazele nefavorabile în care se află „monedele-cheie" ale sistemului monetar interoccidental (dolarul și lira sterlină) ; precum și viitorul dublei piețe a aurului.

Cu o săptămînă în urmă, Franța — a cărei stabilitate monetară a fost zdruncinată de tendințele inflaționiste și de efectele economice negative ale evenimentelor social-politice din ultima lună — a hotărît să-și retragă 745 milioane dolari din cota sa de participare la F.M.I. Vestea a produs îngrijorare în cercurile financiare occidentale, mai ales la Londra, unde se aflau într-un stadiu avansat tratativele cu conducerea Fondului pentru utilizarea împrumutului de 1,4 miliarde dolari, contractat de Marea Britanie, încă din decembrie 1967, în vederea redresării lirei sterline. Aceste „trageri" succesive făcute la F.M.I. de către cele două țări au micșorat vizibil rezervele curente ale acestuia (teoretic, F.M.I. posedă aproximativ 21 miliarde dolari din subscripțiile celor peste 100 de țări membre, dar, în realitate, stocul curent totalizează numai 2,3 miliarde dolari). Astfel, mecanismul Fondului s-a apropiat de situația de a nu mai putea funcționa din simplul motiv al lipsei de „combustibil", care în limbaj monetar se traduce prin termenul de „lichiditate". În cadrul reuniunii „Clubului celor zece" s-a convenit să se acorde Fondului un împrumut care să-i reconstituie rezervele. Contribuțiile cele mai mari au revenit țărilor cu o balanță de plăți excedentară (R. F. a Germaniei, Italia, țările Beneluxului etc.). După diferite calcule neoficiale, „Clubul celor zece" dispune de o sumă de 2.5 miliarde dolari pentru finanțarea F.M.I. Aceasta nu scutește însă de griji pe conducătorii Fondului, care, firește, nu scapă din vedere posibilitatea solicitării unui credit din partea Washingtonului, dat fiind deficitul cronic al balanței de plăți americane, împovărată de agresiunea din Vietnam.

Orele de vii dezbateri din sălile de ședințe au demonstrat implicit faptul că dificultățile monetare rezidă în însuși mecanismul de funcționare al sistemului stabilit în 1944. Dar principalele țări interesate — S.U.A. și Anglia — ale căror monede se găsesc la baza sistemului, nici nu se gîndesc la o schimbare a lui, recurg la fel de fel de paleative, care în cele din urmă influențează nefavorabil monedele în cauză.

Așa se explică tragerile efectuate de Anglia la F.M.I. în vederea redresării lirei sterline, așa se explică propunerea avansată încă cu ocazia reuniunii de la Stockholm de instituire a „drepturilor speciale de tragere" asupra F.M.I., menite să suplinească rezervele de aur și devize aflate în deficit. Aceste „drepturi speciale" nu constituie, de fapt, decît o monedă de cont, care se va acorda țărilor membre ale F.M.I. cu o situație monetară instabilă printr-o simplă înscriere a sumei într-un cont deschis la Fond și neavînd deci nici o acoperire materială. De aceea posibilitatea aplicării unor asemenea aranjamente întîmpină scepticismul și chiar opoziția unor țări, ca, de pildă, Franța. Iată de ce în raportul de la Basel se precizează că sistemul monetar actual intră într-o „zonă întunecată", unde nu se pot distinge perspectivele.

Pe piața neoficială a aurului, creată în martie, anul acesta, metalul galben depășește net și în mod constant prețul oficial, ceea ce înseamnă „ieftinirea" de fapt a dolarului. Tendința creșterii prețului aurului devine acută. Dar S.U.A., adversare ale acestei alternative care ar compromite dolarul în văzul lumii, susțin ideea „demonetizării" aurului, adică a separării relațiilor monetare de aur. Este vorba, în fond, după cum remarca un comentator, de o „luptă pentru putere" între aur și dolar în cadrul sistemului monetar, alimentată de Franța și S.U.A. După cum se arată însă în raportul de la Basel, „nu ar fi prudent să minimalizezi prematur rolul viitor al vreunuia din aceste elemente de rezervă".

În acest context, reuniunile monetare din această săptămînă nu au reușit să găsească un răspuns la întrebările care macină sistemul monetar actual. După șase zile de activitate, cea de-a șaptea este departe de a aduce odihna și liniștea în cercurile financiare din Apus.

Viorel POPESCU

INSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

Amprenta civilizației pe cîmpul de lavă al Islandei

Au rămas în urmă coastele Scoției și, prin scama rară a norilor, se văd apele de un verde întunecat ale Atlanticului. Un grup de insule mici răzlețite anunță apropierea Islandei. Printre ele se află una născută recent din valuri. În dimineața de 14 noiembrie 1963, un pescar islandez care-și aruncase năvoadele a rămas înmărmurit văzînd o coloană înaltă de fum și cenușă izbucnind de sub apă. Începuse o erupție vulcanică submarină care avea să scoată din adîncuri insula Surtsey.

Țărmul Islandei se conturează abrupt, iar bucata de pămînt ce se apropie mereu pare o lespede gigantică de culoarea scrumului scufundată în apă. Totul este piatră și lavă împietrită, întinderi frămîntate cu crăpături adînci și praguri înalte, fără nici un semn de viață. Aterizăm la Keflavik, pe aeroportul folosit atît de islandezi cît și de americani. Aici se află o bază militară a S.U.A. Vreo zece avioane argintii, cu cozile roșii ridicate în sus, stau aliniate chiar în apropierea aerogării. Islandezii nu le văd cu ochi buni și, în ultimii ani, se semnalează o creștere a atmosferei ostile față de această prezență nedorită.

Pînă la Reykjavik drumul străbate același peisaj răvășit și dezolant, îngrădit de departe de munți cu pete de zăpadă pe coame. Din solul sterp, capitala răsare ca o oază de lumină și culoare pe malurile fiordului. Casele sînt în cea mai mare parte din beton, material de construcție predominant aici, iar acoperișurile povîrnite par un mozaic în care alternează doar două culori : roșu și un verde pal. Aici ne întîmpină primii arbori, specii nordice, dintre care unele au fost aduse din Norvegia, Siberia și Alaska, primele peluze de iarbă și primele flori răsădite proaspăt, sub cerul liber pentru sezonul de vară. De altfel, activitatea de înfrumusețare a orașului este omniprezentă, prevestind apropierea zilei naționale, 17 iunie, cînd islandezii aniversează transformarea țării lor în republică independentă.

Dezvoltarea acestei localități septentrionale a avut loc în cursul unei lungi perioade istorice inaugurate pe la anul 870 de Ingolfur Arnarson, căpetenie a vikingilor norvegieni care a întemeiat Reykjavikul. De-a lungul unui mileniu prea puțini s-au lăsat atrași de aceste meleaguri neospitaliere. La 1801 populația orașului abia număra 307 locuitori. Astăzi circa 90 000 oameni trăiesc într-o capitală modernă, de proporții modeste, dar înfloritoare și optimistă. Este poate unul din cele mai edificatoare exemple în care tenacitatea și priceperea au reușit să înfrîngă adversitatea naturii.

Într-o insulă vulcanică unde se învecinează izvoarele fierbinți cu ghețarii eterni, craterele înroșite de lavă cu spectaculoase cascade glaciale, oamenii au îmblînzit elementele nestăpînite și le-au transformat, cu timpul, în aliate prețioase. Acum, conductele aduc apă de la izvoarele fierbinți și întregul Reykjavik are asigurată cea mai ieftină încălzire centrală. Fără coșuri, fără fum. Aceeași sursă este folosită pentru faimoasele „greenhouses" — serele din ce în ce mai numeroase în care se cultivă zarzavat, iar în unele chiar banane, pepeni verzi, viță de vie. Căderi de apă au început să fie folosite pentru producerea energiei electrice — deocamdată pe scară redusă, dar există proiecte pentru o valorificare intensă a marelui potențial hidro-energetic. În Reykjavik se află concentrată principala activitate industrială a țării, cu posibilități încă neîmplinite, datorită, mai ales, lipsei de materii prime, care sînt importate: petrol, metale, textile, cherestea, cereale, hîrtie... După cum se importă și mașini-unelte, vase maritime, automobile. Grosul exportului îl constituie peștele, sub cele mai variate forme : congelat, uscat, sărat, conservat, ulei de pește, făină de pește... Așa se explică de ce străvechea ocupație a islandezilor, industria pescuitului — al cărei centru se află la Reykjavik — continuă încă să dețină un rol primordial în economie, absorbind circa 17 la sută din populația țării. Flota de pescuit, compusă din 30 de traulere și peste 80 de vase mai mici, cutreieră latitudinile nordice ale Atlanticului, dar mai ales apele Islandei, renumite prin bogate bancuri de heringi.

Șantierele de construcție se înmulțesc. Apar blocuri masive din beton și sticlă. Orașul se înalță și se întinde. Proiectele de viitor prevăd o dezvoltare treptată, astfel încît pînă în 1983 Reykjavikul și suburbiile sale să poată adăposti 150 000 locuitori, adică peste jumătate din populația insulei. Pe vechile cîmpuri de lavă islandezii scriu astăzi pagini îndrăznețe de saaga modernă.

Liviu RODESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București Piața „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii